

N. 117

SEANCE DE L'APRES-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRESIDENCE DE M. SWAELEN, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Mme Tyberghien-Vandenbussche et M. Pécriaux, secrétaires, prennent place au bureau.
Mevrouw Tyberghien-Vandenbussche en de heer Pécriaux, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 20 m.
De vergadering wordt geopend om 15 h 20 m.

CONGES — VERLOF

MM. De Loor, en mission à l'étranger; Hasquin, Schiltz, pour d'autres devoirs; Lenssens, pour devoirs professionnels, et Weyts, à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren De Loor, met opdracht in het buitenland; Hasquin, Schiltz, wegens andere plichten; Lenssens, wegens ambtsplichten, en Weyts, in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

ONTWERP VAN WET TOT VERVOLLEDIGING VAN DE FEDERALE STAATSSTRUCTUUR

Algemene beraadslaging

PROJET DE LOI VISANT A ACHEVER LA STRUCTURE FEDERALE DE L'ETAT

Discussion générale

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Nous abordons l'examen du projet de loi visant à achever la structure fédérale de l'Etat.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de heer Quintelier, rapporteur.

De heer Quintelier, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, bij de aanvang van de algemene bespreking gewijd aan het ontwerp van wet tot vervollediging van de federale staatsstructuur en meer bepaald de artikelen 1 tot 99, 123 tot 343, 352 en 353, 403 en 406, heeft de minister van Binnenlandse Zaken erop gewezen dat deze artikelen grotendeels de uitvoering inhouden van de onlangs herziene grondwetsbepalingen.

Sommige commissieleden hebben duidelijk verklaard dat zij het ontwerp niet zullen goedkeuren aangezien de inhoud ervan de concretisering van de recente grondwetsherziening is. Bovendien

zijn ze van mening dat de teksten betreffende de verkiezingen soms slecht geschreven zijn. Een uitgebreide algemene bespreking heeft volgens diezelfde leden weinig zin, aangezien deze uitvoering is gevoerd ter gelegenheid van de grondwetsherziening en ze nu dus enkel in herhaling zouden vallen.

Niettemin werden heel wat amendementen ingediend waarvan de meeste gericht zijn op het neutraliseren van de lijststem met de bedoeling meer gewicht te geven aan de naamstem. Deze amendementen werden in de commissie met een meerderheid van stemmen verworpen.

Daarnaast werden ook amendementen ingediend om de categorie van de kandidaat-opvolgers af te schaffen. Om de opvolging van de verkozenen te waarborgen moet volgens een lid geput worden uit de lijst van kandidaten die nog niet verkozen zijn. Om die reden is hij van mening dat het aantal kandidaten moet worden verdubbeld.

Minister Tobback heeft zich in de commissie bereid verklaard het systeem van de opvolgers later te bespreken. Hij staat daar niet afkerig tegenover, maar was van oordeel dat het voor een grondige bespreking daarvan niet het gepaste ogenblik was.

Vanuit dezelfde fractie werden tevens amendementen ingediend met betrekking tot de stemplicht. Ook deze werden met een meerderheid van stemmen, bij één onthouding, verworpen. In dit verband heeft de minister in de commissie verklaard dat volgens hem de stemplicht moet behouden blijven. Hiervoor verwijst hij naar een onderzoek dat uitgewezen heeft dat voor het overgrote deel de afwezigen telkens weer bij de sociaal zwakkeren te vinden zijn. Een van de leden heeft er niettemin duidelijk op gewezen dat zijn fractie, na uitvoering van het Sint-Michielsakkoord, wel bereid is om over de afschaffing van de stemplicht te praten.

Tijdens de debatten in de commissie is een lid ingegaan op de positie van de Duitstaligen in de staatsvorming. Hij wees erop dat het Sint-Michielsakkoord, dat de integratie van de Duitstaligen in een volwaardige federale Staat had moeten afronden, een heel andere richting uitgaat: de Duitstalige Gemeenschap wordt meer en meer een onderdeel van Wallonië. Tot nu toe mochten de Duitstaligen niet klagen over een gebrek aan autonomie in het Belgisch staatsbestel. Reeds in 1973 werd de Duitstalige Gemeenschap opgericht, waarbij zij ook dotaties ontving om de haar toegekende bevoegdheden uit te oefenen. Men kan de Duitstalige Gemeenschap dan ook met reden de best beschermde minderheid in België noemen, ook al zijn er nog een aantal tekortkomingen inzake de vertegenwoordiging van de Duitstaligen in het federale Parlement en in de Waalse Gewestraad.

De spreker merkte dat een belangrijk deel van de nieuwe verworvenheden van de grote Gemeenschappen en Gewesten, zoals de rechtstreekse verkiezing van hun Raden, al sinds geruime tijd voor de Duitstalige Gemeenschap bestonden.

Tijdens de besprekingen werd erop gewezen dat er problemen kunnen ontstaan wanneer verkiezingen voor de verschillende assemblees terzelfder tijd worden georganiseerd.

De minister verklaarde dat het raadzaam is in een latere fase te zorgen voor een herwerking, een coördinatie van de tekst. Zijn administratie kan deze taak wel aan, maar het verdient de voorkeur dit werk door het coördinatiebureau van de Raad van State te laten uitvoeren.

Verschillende amendementen, onder meer aangaande de kandidaatstelling en de eraan gekoppelde termijn, de woonplaats, het gebruik van naam en voornaam, de lijststem, de kieskring Brussel, de kieskring Halle-Vilvoorde, de lijstverbindingen en de gebruikte terminologie, alle in het verslag opgenomen, werden in de commissie met een meerderheid van stemmen verworpen.

De door de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden onderzochte artikelen en de bijlagen werden in hun geheel aangenomen met 17 tegen 2 stemmen.

Het gedrukt verslag dat een volledige opsomming geeft van de verschillende amendementen, stemmingen en discussies werd door de commissie eenparig aangenomen.

De CVP-fractie zal dit wetsontwerp goedkeuren.

Aansluitend bij dit verslag wil ik nog meedelen dat het opzet van de gewone wet is vorm te geven aan de Sint-Michielsakkoorden.

Een snelle uitvoering van de nieuwe Grondwet en van de bijzondere wet is immers levensnoodzakelijk, zoniet dreigt het gevaar van een juridisch vacuüm en van een mogelijk ineenstorten van onze instellingen. Dit verklaart de snelle behandeling van deze complexe en vaak technische materie, die verschillende domeinen bestrijkt, in Kamer en Senaat.

De gewone wet concretiseert en realiseert de aan de gang zijnde staatshervorming en is dus van kapitaal belang. Ze is immers de technische uitvoering van de Sint-Michielsakkoorden.

Aldus duiken een aantal belangrijke principes van de Sint-Michielsakkoorden ook hier op. Ik noem er een paar. Ten eerste de invoering van de rechtstreekse verkiezing van de Vlaamse Raad en de Waalse Raad en de hen verleende constitutieve autonomie.

Het huidige voorstel voert ook artikel 59^{quater} van de Grondwet uit, wat betreft de rechtstreekse verkiezingen voor de Vlaamse Raad en de Waalse Gewestraad. Belangrijk is dat er aldus een uniform systeem van rechtstreekse verkiezingen voor alle Raden zal zijn.

Voor de hervorming van het tweekamerstelsel, waardoor het wetgevend werk vlugger, vlotter en efficiënter zal verlopen, zijn een aantal technische aanpassingen noodzakelijk. Tevens worden de onverenigbaarheden en het politiek verlot in dit ontwerp geregeld.

Het dubbelmandaat behoort, op een aantal uitzonderingen na, tot het verleden. Er komt ook een einde aan de cumulatie tussen het mandaat van parlementslid en het ambt van minister of staatssecretaris.

Ook op het vlak van de financiële verantwoordelijkheid wordt thans duidelijke taal gesproken.

De zetelverdeling voor het Europees Parlement is eveneens aangepast aan de bevolkingsverhouding.

Het principe van de milieutaks was van bij het begin nauw verbonden met de Sint-Michielsakkoorden. Deze taks steunt op het idee dat men de afvalberg kan verminderen via het marktmechanisme. Door hierop in te spelen zullen particulieren en bedrijven hun gedrag aanpassen.

De CVP-fractie zal dit ontwerp goedkeuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — De heer Arts, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Het woord is aan de heer Tavernier, rapporteur.

De heer Tavernier, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil uitvoerig verslag uitbrengen over de besprekingen in de commissie voor de Financiën in hoofdzaak met betrekking tot het onderdeel milieutaksen. Terwijl andere onderdelen na de bespreking in de Kamer met weinig animo werden besproken in de commissie, bleef de bespreking over de milieutaks daarentegen steeds levendig. Ook bij de bevolking is hierover nog steeds discussie.

Ik zal geen commentaar geven nadat ik verslag heb uitgebracht, maar ik zal eventueel repliceren na de sprekers van andere fracties die het ontwerp misschien iets minder genegen zijn.

De bespreking van het deel milieutaksen van het ontwerp van bijzondere wet tot vervollediging van de federale staatsstructuur begon zoals gewoonlijk met een inleidende uiteenzetting door de minister van Financiën. Hij onderscheidde drie grote delen: ten eerste, een algemene context en een bespreking van de economische instrumenten die kunnen worden gebruikt voor het milieubeleid; ten tweede, de bijzondere context waarin het ontwerp tot stand kwam, namelijk de bespreking van de staatsvorming, de keuze van de producten en het probleem van overeenstemming met het Europees recht; ten derde, de krachtlijnen en de principes van de tekst. Tijdens de bespreking werd geregeld verwezen naar het zeer uitvoerig verslag van de Kamer waarin de meeste van de aangehaalde problemen reeds werden behandeld.

Allereerst stelde de minister dat het de bedoeling is de milieuvervuiling te bestrijden door het voorkomen van een aangroei van de afvalberg. Men wil dat doen door gebruik te maken van preventieve instrumenten. Naast culturele instrumenten, aansporing om het gedrag te wijzigen, en juridische instrumenten, het opleggen van bepaalde normen, wil men nu ook gebruik maken van economische instrumenten door in te grijpen in het marktmechanisme. Men zal niet alleen het prijsinstrument gebruiken, maar ook het systeem van het statiegeld hanteren.

Een belangrijke kritiek is dat deze milieutaks niets te maken heeft met de hervorming van de instellingen en de vervollediging van de federale staatsstructuur. De minister wees er duidelijk op dat de band tussen enerzijds milieubeleid en milieutaks en anderzijds de hervorming van onze instellingen wel degelijk bestaat omdat leefmilieu nu eenmaal een gewestelijke bevoegdheid is terwijl het gehanteerde fiscaal instrument een federale bevoegdheid is en dit ook zal blijven in de eerstvolgende jaren.

Belangrijk is eveneens te vermelden dat de keuze van de producten die aan een milieutaks worden onderworpen, niet discriminatoir is, maar eerder exemplarisch en pedagogisch. Men onderscheidt een aantal categorieën op basis van objectieve en redelijke criteria.

De keuze van de drankverpakkingen wordt verklaard door het feit dat deze verpakkingen weliswaar een groot volume vormen, dat echter voor een belangrijk gedeelte wordt hergebruikt. Dat hergebruik wil men stimuleren. Voor de batterijen, die duidelijk wegwerpartikelen zijn, sluit het ontwerp aan bij het Europees beleid ter zake. Ook de industriële verpakkingen vallen onder deze maatregel, omdat zij vaak op een niet-verantwoorde wijze worden vernietigd of ergens in het milieu terecht komen. Inzake bestrijdingsmiddelen bevordert het ontwerp, op grond van objectieve criteria, het gebruik van de minst giftige producten. De keuze van het papier is gerechtvaardigd door wat er op de markt reeds bestaat: nu al is het gebruik van gerecycleerde vezels als alternatief mogelijk.

Een ander belangrijk punt uit de uiteenzetting van de minister was de overeenstemming van het ontwerp met het Europees recht. Volgens de minister is er geen enkel probleem, noch met betrekking tot de voorafgaande kennisgeving, noch met betrekking tot het aanbrengen van een duidelijk kenmerk op de betrokken producten of verpakkingen. Dit laatste kan immers alleen maar worden beschouwd als een onvermijdbare uitvoeringsmodaliteit van een fiscale maatregel. Het is een onmisbaar element om de controle van de naleving van deze fiscale regel mogelijk te maken.

De minister verklaarde ook dat het invoeren van een milieutaks niet strijdig is met artikel 30 van het EG-Verdrag. Het gaat hier immers over kwantitatieve invoerbeperkingen. De milieutaks is bovendien een taks die wordt gelijkgesteld met accijnzen.

Na het invoeren van de milieutaks kan elke producent of consument door zijn manier van produceren of consumeren de milieutaks ontlopen. De milieutaks is dus een stok achter de deur. Degeenen die het voorstel steunen, hopen eigenlijk dat de opbrengst ervan zo gering mogelijk zal zijn, want pas dan zal de milieudoelstelling zo goed mogelijk zijn bereikt.

Na verloop van een beperkte periode moet er uiteraard een evaluatie komen van het systeem. Hiervoor wordt een opvolgingscommissie opgericht, die een meervoudige opdracht heeft. Een van die opdrachten is de evaluatie van de micro- en macro-economische gevolgen van de milieutaks en de ecologische doeltreffendheid ervan. Verder heeft deze commissie een adviesbevoegdheid inzake ontwerpen van wijziging van de wet en inzake ontwerpen van uitvoeringsbesluiten. Zij heeft tevens de opdracht om deel te nemen aan informatie- en sensibiliseringscampagnes betreffende de milieutaks. Tot zover de uiteenzetting van de minister.

De commissie organiseerde ook een hoorzitting met vertegenwoordigers van Fost Plus. Zij gaven uitleg over hun systeem, dat zij beschouwen als een alternatief voor de milieutaks. Zij poogden dit te doen met veel overtuigingskracht. Zij toonden aan hoe 28 grote distributiebedrijven, bedrijven die verpakkingen produceren en bedrijven die ze gebruiken, zich op vrijwillige basis engageren om alle huishoudelijke verpakkingen te valoriseren en te herwerken tot nieuwe grondstoffen. Daarbij wezen zij erop dat het hier niet ging om een juridisch, maar wel om een moreel engagement. Daarvoor verwezen zij naar de evolutie in de betrokken sector. Sedert 1990, toen deze sector zich via convenanten ten overstaan van de Gewesten verbonden heeft om stappen te doen in de richting van de beheersing van het afvalprobleem, werd de nadruk vooral gelegd op de recyclage. Volgens Fost Plus, is het onverantwoord hergebruik zomaar te verkiezen boven recyclage en wegens het ontbreken aan betrouwbare milieubalansen.

Het was duidelijk dat de vertegenwoordigers van Fost Plus zich afzetten tegen het ontwerp van wet en de voorkeur gaven aan hun systeem. Volgens hen kunnen de twee systemen niet naast elkaar bestaan zodat of voor het ene of het andere moet worden gepocht. Zij deden ook opmerken dat er tussen de twee systemen grote verschillen zijn. Volgens hen is Fost Plus een participatief systeem, terwijl milieutaksen enkel bestraffend werken, stelt Fost Plus een globale aanpak voorop en zijn milieutaksen slechts een gedeeltelijke oplossing, is bij Fost Plus de relatie tussen kosten en doel veel directer dan bij milieutaksen en is Fost Plus duidelijk in overeenstemming met de Europese richtlijnen en de Europese tendenzen, wat met de milieutaksen niet het geval is. Zij wezen tevens op naar de medeverantwoordelijkheid van de verschillende betrokken groepen. Zij beweerden tenslotte dat Fost Plus veel dichter bij het Duales-systeem in Duitsland en het Eco-Emballagesysteem in Frankrijk aansluit dan het systeem van de milieutaksen.

Na de uiteenzetting van de sprekers van Fost Plus, rezen er bij leden van de commissie heel wat vragen. Er werd op gewezen dat er ook in Duitsland, waar het systeem van het groene punt wordt toegepast, heel wat problemen zijn, dat er daar een overaanbod is van recyclagemateriaal en dat er in het Fost Plus-systeem eigenlijk ook sprake is van een verplichting. De aandacht werd erop gevestigd dat er toch altijd een wettelijke dwang nodig is om een systeem goed te laten functioneren. Uit het antwoord op de vragen bleek dat de vertegenwoordigers van Fost Plus de problemen in Duitsland onderkennen, maar zich sterk maken met de gedachte dat deze problemen in België kunnen worden opgelost. Wanneer het systeem van het groene punt wordt toegepast zal het te betalen bedrag afhankelijk zijn van de aard en de samenstelling van het produkt en zal voor een plastic verpakking meer moeten betaald worden dan voor een glazen verpakking.

Er rezen ook heel wat vragen in verband met de verbranding, al dan niet gekoppeld aan thermische recuperatie en in verband met *downcycling* en *recycling*. Ook in het Fost Plus-systeem blijven de kosten van ophaling ten laste van de overheid en staat de privé-sector in voor de sortering en de recyclage.

Voor de recyclage van glas werd verwezen naar enkele problemen in het Waalse Gewest. De vertegenwoordigers van Fost Plus pleitten met vuur voor nieuwe kansen voor een totaal nieuwe recyclage-industrie. Men wees echter ook op het Nimby-

syndroom: nogal wat bedrijven in de recyclage-sector ondervinden moeilijkheden om zich te vestigen, omdat mensen vaak wel recyclage en verwerking wensen, maar die liefst niet in hun achtertuin of nabije omgeving zien gebeuren.

Na de gedachtenwisseling met de vertegenwoordigers van Fost Plus ging de commissie dan over tot de eigenlijke bespreking. Een lid van de commissie heeft geprobeerd in 18 punten brandhout te maken van de bepalingen over de milieutaksen. Hij bracht daartegen 18 punten in. Twee daarvan zijn in het verslag tot één punt verwerkt, zodat men er daar slechts 17 punten vindt. Ik som enkele ervan in snel tempo even op. Het ontwerp is niet conform de Europese richtlijnen. De Hoge Raad voor financiën heeft de milieutaksen unaniem veroordeeld. De milieutaksen zijn verwerpelijk vanuit concurrentieel oogpunt. Door het goedkeuren van dit ontwerp hebben de milieupartijen hun onschuld verloren en worden zij als goedgelovige onderhandelaars misbruikt om de staatshervorming te steunen.

Dezelfde spreker haalde verder aan dat de inning van de milieutaksen een hoop problemen zou meebrengen, hij zag problemen in verband met de batterijen en inzake de conjuncturele impact. Hij meende dat een ecologisch verantwoorde verbranding mogelijk moet blijven. Hij verwees ook naar een brief van Fechiplast, de vereniging van kunststofverwerkers, die de benadering van de PVC in het geheel van de voorgestelde maatregelen al te negatief vond.

Een ander lid kwam terug op de werking van de opvolgingscommissie. In de discussie daaromtrent kwam het Duales-systeem ter sprake en verwees men naar Europese richtlijnen waarbij heel duidelijk prioriteiten werden gesteld.

Een andere spreker stelde dan weer dat hier duidelijk wordt gekozen voor een fiscaal instrument, gezien de economische factoren normaal eerder gericht zijn op winst en rendabiliteit op korte termijn, terwijl de maatschappelijke doelen op langere termijn, zoals de zorg voor het milieubehoud, niet door de afzonderlijke economische actoren worden behartigd. Hij zag daar een belangrijke en dwingende taak voor de overheid. De milieutaksen zijn voor hem geen brutale en onmiddellijke maatregel. Door de uitgestelde inwerkingtreding krijgen de bedrijven de mogelijkheid om zich geleidelijk aan te passen. Over vijf jaar zullen de Belgische ondernemingen zich misschien zelfs verheugen over de invoering van milieutaksen, omdat die hen zullen hebben aangespoord om tijdig op een andere manier te gaan produceren en andere produkten voort te brengen. Mogelijks ondervinden zij daardoor op iets langere termijn zelfs een concurrentieel voordeel, ook op Europees vlak.

Bij de artikelsgewijze bespreking kwamen heel wat discussiepunten uit de algemene bespreking terug aan bod. Zo werd bij artikel 369 opnieuw gediscussieerd over de vraag of men verbranding zo maar kan veroordelen. Er wordt hierop geantwoord dat ook in het EG-voorstel van richtlijn voor verpakkingen een aantal beginselen in een bepaalde volgorde worden gehanteerd. In de eerste plaats is er de preventie, in de tweede plaats het hergebruik, vervolgens recycling en slechts op de vierde plaats de verbranding met terugwinning van energie. Vervolgens komt de verbranding zonder terugwinning van energie en op de zesde plaats tenslotte, het storten.

Dit ontwerp past dus volledig in de filosofie die in het EG-voorstel van richtlijn wordt gehanteerd. De amendementen die ertoe strekten de eerder negatieve behandeling van de verbranding teniet te doen, werden verworpen.

Bij artikel 370 ontstond er een discussie over de definitie van mineraalwater. Een lid wilde bij wijze van amendement een onderscheid invoeren tussen het mineraalwater dat bij de bron natuurlijk prik bevat en mineraalwater waar prik op industriële wijze wordt aan toegevoegd. Het lid verdedigde dit met het argument dat het gelijkschakelen van de natuurlijke en industriële prik voor een aantal ondernemingen, vooral in Wallonië, zware economische gevolgen zal hebben. Uit de discussie bleek dat wel degelijk alle soorten spuitwater worden bedoeld, en dat vooral de verpakking wordt geviséerd. De percentages die in het ontwerp worden vermeld, zijn trouwens gebaseerd op de huidige toestand en op de huidige industriële praktijk. Men wil de industrie ertoe aansporen meer inspanningen te doen om over te schakelen tot hergebruik en recycling.

Verscheidende amendementen hadden als doel het systeem van de milieutaksen te vervangen door het systeem voorgesteld door Fost Plus ofwel de onderneming te laten kiezen voor het milieutaksen-systeem of voor het Fost Plus-systeem. Al die amendementen werden verworpen.

Vervolgens werden amendementen ingediend om de percentages te verminderen en om de timing te verdagen zodat de gevolgen minder streng en minder beperkend zouden zijn voor de ondernemingen. Ook deze amendementen werden verworpen.

Er ontstond een vrij grondige discussie over de «negatieve» behandeling van PVC. Daarbij werd uitvoerig verwezen naar de nota van Fechiplast, waaruit hetzelfde kon worden afgeleid als uit het verslag van de Kamer, namelijk dat er voldoende redenen zijn om de nadelige behandeling van PVC te handhaven. Het geheel zal uiteraard het voorwerp uitmaken van een toekomstige studie door de opvolgingscommissie.

Bij de bespreking van de «wegwerpartikelen» werd erop gewezen dat het uiteindelijk slechts over enkele produkten gaat en dat er veel meer produkten in aanmerking komen om in de categorie wegwerpartikelen te worden ondergebracht. Sommige leden zegden steeds bereid te zijn de categorie uit te breiden en nog meer wegwerpartikelen te onderwerpen aan de milieutaksen.

Ook in de hoofdstukken over de verpakkingen die sommige nijverheidsprodukten bevatten, de bestrijdingsmiddelen en de fytofarmaceutische produkten, wordt in de mogelijkheid voorzien om voor elk produkt voor een milieuvriendelijk alternatief te opteren, zodat de consument nooit verplicht is milieutaksen te betalen.

Over de milieutaks op papier ontspon zich een hele discussie; het invoeren van die taksen zou volgens sommigen nefaste gevolgen hebben voor de krantensector. Aangezien echter de maatregelen deels in overleg met de sector werden ontworpen, kunnen de vooropgestelde percentages in het licht van de verwachte problemen tegelijk realistisch en ambitieus worden genoemd. De opvolgingscommissie moet ook hier haar verantwoordelijkheid nemen.

Er werd een amendement ingediend dat ertoe strekt de leden en de plaatsvervangers van de opvolgingscommissie niet alleen op voorstel van de federale Regering, maar ook op voorstel van de drie Gewestregeringen aan te wijzen. Aangezien het wetsontwerp in het algemeen en de bevoegdheden van deze commissie in het bijzonder betrekking hebben op een federale materie werd het amendement verworpen.

Mijnheer de Voorzitter, hiermede heb ik de belangrijkste zaken in het onderdeel milieutaksen van het wetsontwerp tot vervollediging van de federale staatsstructuur toegelicht.

Tot slot wil ik een woord van dank richten aan de secretaris en aan de medewerkers van de commissie, alsook aan de diensten van de Senaat, die in moeilijke omstandigheden zeer voortreffelijk werk hebben verricht. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Dames en heren, ik stel voor de bespreking te onderbreken om over te gaan tot de stemmingen die de agenda vermeldt.

Je propose au Sénat d'interrompre ici la discussion pour procéder aux votes prévus à l'ordre du jour. (*Assentiment.*)

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN DE BEVOLKING EN VAN HET LEEFMILIEU TEGEN DE UIT IONISERENDE STRALINGEN VOORTSPRIJTENDE GEVAREN EN BETREFFENDE HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR NUCLEAIRE CONTROLE

Aangehouden stemmingen

PROJET DE LOI RELATIF À LA PROTECTION DE LA POPULATION ET DE L'ENVIRONNEMENT CONTRE LES DANGERS RESULTANT DES RAYONNEMENTS IONISANTS ET CONCERNANT L'AGENCE FEDERALE DE CONTROLE NUCLEAIRE

Votes réservés

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet betreffende de bescherming

van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor nucleaire controle.

Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi relatif à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et concernant l'Agence fédérale de contrôle nucléaire.

Wij moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heer Cuyvers c.s. bij artikel 1.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Cuyvers et consorts à l'article premier.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 1 in stemming.

Je mets aux voix l'article premier.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Cuyvers c.s. bij artikel 3.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de M. Cuyvers et consorts à l'article 3.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor dit amendement?

Puis-je considérer que le vote précédent est également valable pour cet amendement? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Ik breng artikel 3 in stemming.

Je mets aux voix l'article 3.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement en het subsidiair amendement van de heer Cuyvers c.s. bij artikel 16.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement et l'amendement subsidiaire de M. Cuyvers et consorts à l'article 16.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor deze amendementen?

Puis-je considérer que le vote précédent est également valable pour ces amendements? (*Assentiment.*)

Derhalve worden deze amendementen niet aangenomen.

En conséquence, ces amendements ne sont pas adoptés.

Ik breng artikel 16 in stemming.

Je mets aux voix l'article 16.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Cuyvers c.s. bij artikel 18.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de M. Cuyvers et consorts à l'article 18.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor dit amendement?

Puis-je considérer que le vote précédent est également valable pour cet amendement? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Ik breng artikel 18 in stemming.
Je mets aux voix l'article 18.
— Aangenomen.
Adopté.

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Cuyvers c.s. bij artikel 20.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de M. Cuyvers et consorts à l'article 20.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor dit amendement?

Puis-je considérer que le vote précédent est également valable pour cet amendement? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Ik breng artikel 20 in stemming.

Je mets aux voix l'article 20.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Cuyvers c.s. bij artikel 37.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de M. Cuyvers et consorts à l'article 37.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor dit amendement?

Puis-je considérer que le vote précédent est également valable pour cet amendement? (*Assentiment.*)

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Ik breng artikel 37 in stemming.

Je mets aux voix l'article 37.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — De andere artikelen van het ontwerp van wet werden reeds vroeger aangenomen. Wij stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Les autres articles du projet de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans quelques instants.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 8 AVRIL 1965 RELATIVE A LA PROTECTION DE LA JEUNESSE

Votes réservés

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 8 APRIL 1965 BETREFFENDE DE JEUGDBESCHERMING

Aangehouden stemmingen

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1992-1993
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1992-1993

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Lallemand et consorts à l'article 2.

Wij stemmen eerst over het amendement van de heer Lallemand c.s. bij artikel 2.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de naamstemming.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan negen leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal ertoe worden overgegaan.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'amendement de M. Lallemand et consorts.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het amendement van de heer Lallemand c.s.

140 membres sont présents.

140 leden zijn aanwezig.

102 votent oui.

102 stemmen ja.

32 votent non.

32 stemmen neen.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement est adopté.

Derhalve is het amendement aangenomen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Benker, Borremans, Bougard, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daerden, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Dufour, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hermans, Mme Herzet, MM. Hofman, Hotyat, Jonckheer, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Lozie, M. Maertens, Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Meesters, Moens, Mouton, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Spitaels, Steenberghe, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, MM. Vancrombrugge, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Bock, Bosman, Mme Cornet d'Elzies, MM. De Backer, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Houssa, Lahaye, Mme Leduc, MM. Monfils, Pede, Peeters, Raes, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Vandermeulen, Van Walleghe, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Appeltans, Capoen, Loones, Mmes Maes, Van den Poel-Welkenhuysen et M. Van Hooland.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de naamstemming.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan negen leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal ertoe worden overgegaan.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

144 leden zijn aanwezig.

144 membres sont présents.

85 stemmen neen.

85 votent non.

46 stemmen ja.

46 votent oui.

13 onthouden zich.

13 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hermans, Hofman, Horyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Poullet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenberg, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Appeltans, Benker, Bosman, Bougard, Buchmann, Mme Buyle, MM. Capoen, Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, De Croo, De Grauwe, Desmedt, Dierickx, Dufour, Eeman, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Jonckheer, Lahaye, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Mme Nélis, MM. Pede, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Vaes, Van Belle, Vandermeulen, Van Hooland, Van Wallegghem, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

M. Barzin, Mme Cornet d'Elzius, MM. Decléty, de Donnée, D'hondt, Evers, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Monfils, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen et M. van Weddingen.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 3 in stemming.

Je mets aux voix l'article 3.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — De andere artikelen van het ontwerp van wet werden reeds vroeger aangenomen. Wij stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Les autres articles du projet de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans quelques instants.

PROJET DE LOI PORTANT MESURES DE PROMOTION DE L'EMPLOI DES JEUNES DANS LE CADRE DU PLAN D'EMBAUCHE DES JEUNES

Votes réservés

ONTWERP VAN WET HOUDENDE MAATREGELEN TER BEVORDERING VAN DE TEWERKSTELLING VAN JONGEREN IN HET RAAM VAN HET JONGERENBANENPLAN

Aangehouden stemmingsen

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons procéder maintenant au vote sur l'amendement et l'article réservés du projet de loi portant des mesures de promotion de l'emploi des jeunes dans le cadre du plan d'embauche des jeunes.

Wij moeten thans stemmen over het aangehouden amendement en over het aangehouden artikel van het ontwerp van wet houdende maatregelen ter bevordering van de tewerkstelling van jongeren in het raam van het jongerenbanenplan.

Nous avons à nous prononcer sur l'amendement proposé par M. D'hondt à l'article 3.

Wij stemmen over het amendement van de heer D'hondt bij artikel 3.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 3.

Ik breng artikel 3 in stemming

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — De andere artikelen van het ontwerp van wet werden reeds vroeger aangenomen. Wij stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Les autres articles du projet de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans quelques instants.

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS FISCALES EN MATIERE DE FUSION ET DE SCISSION DE SOCIETES

Votes réservés

ONTWERP VAN WET HOUDENDE FISCALE BEPALINGEN INZAKE FUSIE EN SPLITSING VAN VENNOOTSCHAPPEN

Aangehouden stemmingsen

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi portant des dispositions fiscales en matière de fusion et de scission de sociétés.

Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp houdende fiscale bepalingen inzake fusie en splitsing van vennootschappen.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par MM. van Weddingen et Hatry à l'article premier.

Wij stemmen eerst over het amendement van de heren van Weddingen en Hatry bij artikel 1.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

85 votent non.

85 stemmen neen.

31 votent oui.

31 stemmen ja.

28 s'abstiennent.

28 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Mme Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Cerehe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hofman, Horyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemant, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Mouton, Ottenbourg, Pataat, Péciaux, Pinoie, Poulain, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenberghe, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombrugge, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verschuere, Wintgens et Swaelen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Barzin, Buchmann, Mme Cornet d'Elzies, MM. De Backer, Decléry, De Croo, de Donnée, De Grauwe, D'hondt, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Lahaye, Mme Leduc, MM. Monfils, Monset, Pede, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Vandermeulen, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren et Wierinckx.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Appeltans, Benker, Bosman, Bougard, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Desmedt, Dierickx, Dufour, Jonckheer, Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, M. Meesters, Mme Nélis, MM. Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Vaes, Van Hooland, Van Wallegem et Verreycken.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Croo voor een stemverklaring.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ik had mij bij deze stemming liever onthouden om te kunnen opmerken dat de meerderheid eens te meer niet in aantal is.

M. le Président. — Nous devons nous prononcer sur l'amendement de MM. van Weddingen et Hatry à l'article 2.

Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heren van Weddingen en Hatry bij artikel 2.

Puis-je considérer que le vote sur l'amendement précédent est également valable pour cet amendement?

Mag ik aannemen dat de stemming over het vorige amendement ook geldt voor dit amendement? (*Instemming.*)

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

Je mets aux voix l'article 2.

Ik breng artikel 2 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous devons nous prononcer sur les amendements de MM. van Weddingen et Hatry à l'article 3.

Wij moeten ons nu uitspreken over de amendementen van de heren van Weddingen en Hatry bij artikel 3.

Puis-je considérer que le vote précédent est également valable pour ces amendements?

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor deze amendementen? (*Instemming.*)

En conséquence, ces amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve worden deze amendementen niet aangenomen.

Je mets aux voix l'article 3.

Ik breng artikel 3 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous devons nous prononcer sur l'amendement de MM. van Weddingen et Hatry à l'article 7.

Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heren van Weddingen en Hatry bij artikel 7.

Puis-je considérer que le vote précédent est également valable pour cet amendement?

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor dit amendement? (*Instemming.*)

En conséquence, cet amendement n'est pas adopté.

Derhalve wordt dit amendement niet aangenomen.

Je mets aux voix l'article 7.

Ik breng artikel 7 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Les autres articles ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans quelques instants.

De andere artikelen werden reeds vroeger aangenomen. We stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI RELATIF A LA PROTECTION DE LA POPULATION ET DE L'ENVIRONNEMENT CONTRE LES DANGERS RESULTANT DES RAYONNEMENTS IONISANTS ET CONCERNANT L'AGENCE FEDERALE DE CONTROLE NUCLEAIRE

Vote

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN DE BEVOLKING EN VAN HET LEEFMILIEU TEGEN DE UIT IONISERENDE STRALINGEN VOORTSPRIJENDE GEVAREN EN BETREFFENDE HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR NUCLEAIRE CONTROLE

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi relatif à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et concernant l'Agence fédérale de contrôle nucléaire.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor nucleaire controle.

La parole est à Mme Dardenne pour une explication de vote.

Mme Dardenne. — Monsieur le Président, ce projet comporte deux volets.

D'une part, il abroge et modifie la loi de 1958 sur la protection de la population et de l'environnement contre les dangers des rayonnements ionisants.

D'autre part, il crée une Agence de contrôle nucléaire.

Si la création de l'agence constitue un pas en avant, nous constatons cependant que l'organisation de cette dernière n'offre pas les garanties d'efficacité et d'indépendance suffisantes à nos yeux pour un réel contrôle public sur un secteur aussi sensible.

Par ailleurs, les modifications apportées à la loi de 1958 touchent à trois points: définition de substances radioactives, exportation de substances nucléaires, notamment des déchets, et irradiation des aliments.

Ces modifications sont inacceptables pour les écologistes car elles sont autant de fuites en avant et d'assouplissements de la législation dans le domaine nucléaire.

Elles procèdent d'une même logique: anticiper sur la législation européenne à venir ou à transcrire, sans aucun débat sur le fond.

Ces raisons sont suffisantes pour que nous votions contre le projet. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pataer voor een stemverklaring.

De heer Pataer. — Mijnheer de Voorzitter, onze fractie zal dit ontwerp met overtuiging goedkeuren.

Ten eerste, omdat daarmee een einde wordt gemaakt aan een systeem waarbij de gecontroleerden zichzelf controleerden.

Ten tweede, omdat het het openbaar karakter van dit agentschap zal benadrukken en omdat de controle op het nucleaire in hoge mate een politieke aangelegenheid is in de volwaardige — en ik zou zelfs bijna durven te zeggen in de edele — zin van het woord.

Ten derde, omdat er waarborgen zijn ingebouwd die de onafhankelijkheid van dit controleagentschap moeten verzekeren door soepele structuren zodat deskundig personeel kan worden aangetrokken, alsmede door het ter beschikking stellen van de nodige financiële middelen die zullen worden gehaald bij de producenten en niet bij de belastingbetalers.

Tenslotte, omdat dit agentschap een eerste heel tastbaar resultaat is van onze Tsjernobyl-Commissie die jarenlang aan deze materie heeft gewerkt. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cuyvers voor een stemverklaring.

De heer Cuyvers. — Mijnheer de Voorzitter, Agalev en Ecolo verwerpen dit ontwerp hoofdzakelijk om twee redenen.

Ten eerste, omdat onze bevolking niet optimaal wordt beschermd tegen de gevaren die voortvloeien uit het gebruik van ioniserende stralingen. Voor ons is het zeer belangrijk dat de blootstelling van de bevolking tot het allernoodzakelijkste beperkt wordt en blijft.

Via amenderingen probeerden we vruchteloos de bescherming van de bevolking en het milieu te vergroten. De groenen aanvaarden geen enkele lozing van radioactieve stoffen van menselijke oorsprong in ons milieu, ook als de hoeveelheid vrijkomende straling onder het niveau van de achtergrondstraling ligt. Elke toename van die straling kunnen we immers missen als de pest.

Met afvalstoffen die radioactief materiaal bevatten, wordt te nonchalant omgesprongen. De bevolking in de Kempen kan daarover meespreken. Niet alleen onze bevolking, ook de bevolking

van andere landen en hun leefmilieu worden door dit wetsontwerp niet beschermd. De uitvoer alleen verbieden beneden de 60° Zuidoostbreedte, zoals nu geschiedt, is totaal ontoereikend. Dit betekent immers concreet dat alleen Antarctica wordt gevrijwaard en niet kan worden misbruikt als dumpingplaats.

De tweede hoofdreden waarom de groenen dit wetsontwerp niet goedkeuren, is dat het Nationaal Nucleair Agentschap niet de nodige ruimte krijgt om te kunnen opboksen tegen de nucleaire lobby. Het Nucleair Agentschap krijgt enkel de functie van geïntegreerde brievenbus en zal alleen de bevoegdheden die vroeger versnipperd waren over verschillende ministeries groeperen. Bijna alle taken kunnen en moeten volgens sommige partijen worden uitbesteed. Er komt geen duidelijk uitstapscenario uit de kernenergie. Het Nucleair Agentschap krijgt dit niet uitdrukkelijk als taak.

De bescherming van de bevolking en van het leefmilieu hier en in de derde wereld is niet optimaal en het Nucleair Agentschap zal waarschijnlijk — zoals ik reeds heb gezegd — enkel kunnen fungeren als geïntegreerde brievenbus. Daarom zullen Agalev en Ecolo overtuigd «neen» stemmen.

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

149 leden zijn aanwezig.

149 membres sont présents.

95 stemmen ja.

95 votent oui.

53 stemmen neen.

53 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detière, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Flagthier, Garcia, Gesquiere, Geveno, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, M. Loones, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Van Aperen, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Barzin, Benker, Bosman, Bougard, Buchmann, Mmes Buyle, Cornet d'Elzies, MM. Cuyvers Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléry, De Croo, de Don-

néa, De Grauwe, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Dufour, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Lahaye, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Lozie, M. Maertens, Meesters, Monfils, Monset, Mme Nélis, MM. Pede, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Vaes, Van Belle, Vandermeulen, Van Walleghem, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenue:

Mme Van den Poel-Welkenhuysen.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 8 AVRIL 1965
RELATIVE A LA PROTECTION DE LA JEUNESSE

Vote

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
8 APRIL 1965 BETREFFENDE DE JEUGDBESCHERMING

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

La parole est à M. Vaes pour une explication de vote.

M. Vaes. — Monsieur le Président, mes collègues et moi-même avons, à maintes reprises, souligné l'importance de ce projet touchant à l'organisation des procédures d'application de la loi de protection de la jeunesse.

En tant qu'écologistes, nous voulons insister sur la vigilance extrême dont il convient de faire preuve à l'égard d'une certaine évolution, qui a d'ailleurs été indiquée par de nombreux collègues. Cette évolution traduit une hésitation entre le modèle de prévention et de protection de la jeunesse et un modèle de plus en plus répressif. Certes, cette problématique donne matière à débat et on a essayé, dans le cadre de ce projet, de procéder à un certain nombre d'arbitrages.

Néanmoins, nous avons décidé, comme écologistes, de marquer notre opposition par rapport à ce projet, notamment à la suite du refus du Gouvernement d'abroger l'article 53. En effet, nous avions déposé un amendement visant à fixer un délai maximum — en l'occurrence jusqu'au 1er janvier 1995 — en ce qui concerne la possibilité d'emprisonnement des jeunes dans des prisons pour adultes lorsque la place manque dans d'autres établissements. Il s'agit effectivement d'être très vigilant à cet égard car il est important qu'une différence soit maintenue entre le droit des jeunes et celui des adultes et de ne pas inciter les juges à recourir trop facilement à cette solution en l'autorisant.

Bien sûr, quelques mesures du projet contribuent à améliorer la protection des jeunes — ces derniers doivent notamment être entendus dès l'âge de douze ans — mais nous craignons que les possibilités laissées par la loi entraînent une dérive de facilité.

Nous sommes conscients du problème de la délinquance, auquel nous restons attentifs. Néanmoins, en tant qu'écologistes, nos priorités ne se situent pas d'abord sur le plan de l'organisation judiciaire mais sur celui de la prévention, notamment dans le domaine scolaire, en matière de partage du temps de travail et de politique du logement.

Par conséquent, nous voulons marquer notre opposition par rapport à l'approche du Gouvernement, qui soutient d'autres priorités, et voterons donc contre ce projet. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones. — Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen het ontwerp niet goedkeuren. Wij zullen ons onthouden. Wij gaan immers niet akkoord met het behoud van artikel 53 van de wet betreffende de jeugdbescherming, dat eigenlijk neerkomt op een verkapte voorlopige hechtenis, die onverenigbaar is met de rechten van de mens en de belangen van het kind. Dit artikel blijft behouden omdat de Franse Gemeenschap tot op vandaag de nodige voorzieningen voor opvang niet heeft geschapen. Dit is een ergerlijke vaststelling.

Wij hebben ook fundamentele bedenkingen bij het ontwerp. Wij vrezen dat door het goedkeuren van dit ontwerp de druk zal wegvallen om het fundamentele ontwerp inzake jeugdbescherming, dat voorbereid werd in de Commissie-Cornelis, te behandelen.

Bovendien zijn wij van mening dat alle bevoegdheden inzake jeugdbeschermingsrecht, zowel wat het sanctierecht als wat het beschermingsrecht betreft, moeten worden gefederaliseerd. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Herzet pour une explication de vote.

Mme Herzet. — Monsieur le Président, au-delà d'une réponse à des exigences nationales et internationales, il est évident que ce projet transitoire comporte des points positifs et, tout spécialement, une meilleure garantie du droit des jeunes et de leurs conseils.

Mais étant donné, d'une part, l'augmentation — on parle de 20 p.c. par an — en nombre et en gravité des délits commis par des mineurs de 16 à 18 ans et, d'autre part, l'impunité dont ces jeunes semblent jouir et jouissent en fait très souvent, on constate la montée d'un sentiment d'insécurité dans la population.

Nous croyons que les mesures d'éducation et de placement prises par le législateur actuel ne suffisent pas. C'est pourquoi nous proposons d'inverser le système de dessaisissement actuel en amenant d'abord les jeunes de plus de 15 ans, auteurs de délits graves, devant les juridictions ordinaires.

Cette mesure devrait permettre un meilleur équilibre entre la protection du mineur, la sanction la plus adéquate eu égard à son degré de maturité et de responsabilité, et la protection de la population, en ce compris les plus jeunes et les plus faibles.

Par ailleurs — en cela nous nous rejoignons, monsieur le ministre —, nous espérons que le rapport Cornelis nous permettra d'élaborer un droit pénal spécifique à la jeunesse et, surtout, d'instaurer une véritable pédagogie de la responsabilité chez les jeunes.

Votre projet actuel est loin de concilier à la fois prévention, éducation, sanction et protection, et c'est ce qui justifie l'abstention du PRL.

Nous ne disons pas que votre projet est mauvais, nous disons qu'il est imparfait parce que transitoire, peut-être prématuré et, en tout cas, hélas, déjà largement dépassé. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Goovaerts voor een stemverklaring.

De heer Goovaerts. — Mijnheer de Voorzitter, ook de VLD zal zich bij de stemming over dit ontwerp onthouden. Wij vinden immers dat er een gebrek is aan een allesomvattend beleid inzake jeugdbescherming.

Wij kunnen ook niet achter de wijze staan waarop men de artikelen 53 en 53bis van de wet betreffende de jeugdbescherming heeft gewijzigd. Deze artikelen bieden de mogelijkheid minderjarigen te plaatsen in een huis van arrest. België werd hiervoor trouwens reeds veroordeeld door het Europees Hof. In het ontwerp krijgt de Ministerraad de macht om te bepalen wanneer de gewijzigde artikelen zullen worden ingevoerd, namelijk wanneer het de Franse Gemeenschap zal hebben behaagd de nodige voorzieningen uit te bouwen.

Bovendien komt artikel 53, zoals het nu wordt gewijzigd, neer op een verkapte vorm van voorlopige hechtenis. Wij achten dit onverenigbaar met de rechten van de mens en het belang van het kind. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

150 leden zijn aanwezig.

150 membres sont présents.

91 stemmen ja.

91 votent oui.

18 stemmen neen.

18 votent non.

41 onthouden zich.

41 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

De geamendeerde tekst zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Le texte amendé sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, De Meyer, Deprez, De Roo, Desmedt, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Di Rupo, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemant, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poullain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschuere, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Benker, Bougard, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Dierickx, Dufour, Jonckheer, Liesenborghs, Lozie, M. Maertens, Meesters, Mme Nélis, MM. Snappe, Tavernier et Vaes.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Anthuenis, Appeltans, Barzin, Bosman, Buchmann, Capoen, Mme Cornet d'Elzius, MM. De Backer, Decléry, De Croo, de Donnéa, De Grauwe, D'hondt, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Lahaye, Loones, Mme Maes, MM. Monfils, Monset, Pede, Peeters, Raes, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, Van Hooland, Van Walleghe, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

De Voorzitter. — De goedkeuring van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming impliceert dat het voorstel van wet tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming inzake de rechten van de verdediging van minderjarigen voor de jeugdrechtsbank en het voorstel van wet tot wijziging van artikel 38 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming vervallen.

L'adoption du projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse implique que la proposition de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse en ce qui concerne le droit de défense des mineurs d'âge devant le tribunal de la jeunesse et la proposition de loi modifiant l'article 38 de la loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse viennent à tomber.

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE ARTIKELLEN 259BIS EN 259QUATER VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK EN TOT AANVULLING VAN ARTIKEL 21, § 1, VAN DE WET VAN 18 JULI 1991 TOT WIJZIGING VAN DE VOORSCHRIFTEN VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK DIE BETREKKING HEBBEN OP DE OPLEIDING EN DE WERVING VAN MAGISTRATEN

Stemming

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LES ARTICLES 259BIS ET 259QUATER DU CODE JUDICIAIRE ET COMPLETANT L'ARTICLE 21, § 1er, DE LA LOI DU 18 JUILLET 1991 MODIFIANT LES REGLES DU CODE JUDICIAIRE RELATIVES A LA FORMATION ET AU RECRUTEMENT DES MAGISTRATS

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 259bis en 259quater van het Gerechtelijk Wetboek en tot aanvulling van artikel 21, § 1, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten.

Ik herinner u eraan dat het opschrift van dit voorstel van wet op verzoek van de commissie werd gewijzigd.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi modifiant les articles 259bis et 259quater du Code judiciaire et complétant l'article 21, § 1er, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats.

Je vous rappelle que l'intitulé de la proposition de loi a été modifié, sur proposition de la commission.

Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil een stemverklaring afleggen omdat het hier gaat om een zeer belangrijk onderwerp. Met dit voorstel van wet wordt immers onze enige grote depolitiseringswet gewijzigd, met name deze betreffende de benoemingen in de magistratuur. De Volksuniefractie heeft geen bezwaar tegen correcties voor zover de filosofie van de depolitiseringswet niet wordt aangetast.

In artikel 3 is de grens overschreden. Het gaat hier immers over faciliteiten voor plaatsvervangende rechters die om eervolle redenen ontslag moeten nemen. Met andere woorden: het gaat hier om politieke mandatarissen. Wij mogen het doel van de wet, namelijk de depolitisering, niet loslaten. Dat een advocaat of notaris die gedurende vijf jaar plaatsvervangend rechter is geweest en daarna twintig jaar burgemeester, schepen of parlementslid, zo maar opnieuw tot magistraat kan worden benoemd, gaat iets te ver.

Met de andere wijzigingen die hier worden voorgesteld zijn wij het wel eens. Daarom zullen wij ons bij de stemming over het voorstel van wet onthouden. (Applaus.)

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble de la proposition de loi.

148 leden zijn aanwezig.

148 membres sont présents.

137 stemmen ja.

137 votent oui.

11 onthouden zich.

11 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Benker, Borremans, Bouchat, Bougard, Buchmann, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Cardoen, Cereixhe, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzius, Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, D'hondt, Didden, Dierickx, Dighneef, Di Rupo, Dufour, Eeman, Erdman, Evers, Evrad, Flaghothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hatry, Henneuse, Hermans, Mme Herzet, MM. Hofman, Hotyat, Houssa, Jonckheer, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lahaye, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Lozie, M. Maertens, Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Meesters, Moens, Monfils, Monset, Moureaux, Mouton, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pede, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminaux, Tavernier, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Vandermeulen, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, van Weddingen, Verberckmoes, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschuere, Wierinckx, Wintgens et Swaelen.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Appeltans, Bosman, Capoen, Loones, Mme Maes, MM. Peeters, Raes, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Hooland, Van Walleggem et Verreycken.

M. le Président. — L'adoption du projet de loi modifiant les articles 259bis et 259quater du Code judiciaire et complétant l'article 21, § 1er, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats implique que la proposition de loi modifiant la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats et la proposition de loi complétant l'article 21, § 1er, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats viennent à tomber.

De goedkeuring van het ontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 259bis en 259quater van het Gerechtelijk Wetboek en tot aanvulling van artikel 21, § 1, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten impliceert dat het voorstel van wet tot wijziging van de wet van

18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten en het voorstel van wet tot aanvulling van artikel 21, § 1, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de werving en de opleiding van magistraten vervallen.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST TUSSEN DE REGERINGEN VAN DE FRANSE REPUBLIEK, DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND, HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIE EN NOORD-IERLAND, HET KONINKRIJK SPANJE EN HET KONINKRIJK BELGIE BETREFFENDE HET AIRBUS A 320PROGRAMMA, EN BIJLAGEN 1 EN 2, ONDERTEKEND TE BONN OP 6 FEBRUARI 1991

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE L'ACCORD ENTRE LES GOUVERNEMENTS DE LA REPUBLIQUE FRANÇAISE, DE LA REPUBLIQUE FEDERALE D'ALLEMAGNE, DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD, DU ROYAUME D'ESPAGNE ET DU ROYAUME DE BELGIQUE RELATIF AU PROGRAMME AIRBUS A 320, ET ANNEXES 1 ET 2, SIGNE A BONN LE 6 FEVRIER 1991

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de regeringen van de Franse Republiek, de bondsrepubliek Duitsland, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, het koninkrijk Spanje en het koninkrijk België betreffende het Airbus A 320 programma, en bijlagen 1 en 2, ondertekend te Bonn op 6 februari 1991.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi portant approbation de l'Accord entre les gouvernements de la République française, de la République fédérale d'Allemagne, du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, du royaume d'Espagne et du royaume de Belgique relatif au programme Airbus A 320, et annexes 1 et 2, signé à Bonn le 6 février 1991.

Het woord is aan mevrouw Maes voor een stemverklaring.

Mevrouw Maes. — Mijnheer de Voorzitter, de Volksunie zal om drie redenen tegen dit ontwerp stemmen.

Ten eerste, omdat het gaat over de steun aan bedrijven, een geregionaliseerde materie. Met dit ontwerp blijft de Regering toch steun verlenen op het nationale niveau.

Ten tweede, omdat de steun hoofdzakelijk aan twee bedrijven zal worden verleend. Deze steunverlening gaf in het verleden aanleiding tot communautaire scheeftrekkingen. Bovendien is gebleken dat de betrokken bedrijven de steun op een oncontroleerbare wijze aanwenden. Eén van deze bedrijven werd uitvoerig onderzocht in het kader van het onderzoek naar de illegale wapenhandel en heeft moeten toegeven dat het de voorgeschreven procedures niet had gerespecteerd. In deze omstandigheden is de controle op het eventuele doorsluizen van kapitalen niet verzekerd.

Tenslotte vinden wij het bedrag van de steun overdreven groot.

De heer De Croo. — Zeer juist, mevrouw.

Mevrouw Maes. — Dit kan gevolgen hebben op het internationale niveau, maar ik zal hierover niet uitweiden. Bovendien is de voorspelbare steun ten bedrage van ongeveer 1 miljard die verleend wordt als waarborg voor wisselkoersverliezen, veel te hoog aangezien de berekening steunt op een dollarkoers van 55 frank, wat een illusoire veronderstelling is. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. Hatry pour une explication de vote.

M. Hatry. — Monsieur le Président, en ce qui concerne ce projet de loi ratifiant un accord international, nous avons, bien entendu, entièrement confiance dans la réalisation technique qui constitue la base du programme Airbus — nous avons d'ailleurs soutenu les efforts déployés en ce domaine. Cependant, deux raisons nous amènent à nous abstenir de voter ce projet de loi.

Tout d'abord, nous craignons que, sous l'angle budgétaire, la situation ne devienne incontrôlable à cause de la débudgétisation largement pratiquée à propos de ce programme. Ensuite, nous craignons que l'effort de haute technologie qui a été consenti ne conduise pas réellement à l'implantation d'une filière industrielle en Belgique.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

150 membres sont présents.

150 leden zijn aanwezig.

95 votent oui.

95 stemmen ja.

23 votent non.

23 stemmen neen.

32 s'abstiennent.

32 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Bosman, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Diden, Dighneef, Di Rupo, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hermans, Hofman, Horyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Walleghem, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Appeltans, Benker, Bougard, Mme Buyle, MM. Capoen, Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Dierickx, Dufour, Jonckheer, Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, M. Meesters, Mme Nélis, MM. Snappe, Tavernier, Vaes et Van Hooland.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Anthuenis, Barzin, Buchmann, Mme Cornet d'Elzius, MM. De Backer, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, D'hondt, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM.

Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Lahaye, Mme Leduc, MM. Monfils, Monset, Pede, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren et Wierinckx.

PROJET DE LOI PORTANT EXECUTION DES ORDONNANCES, DIRECTIVES ET DECISIONS EN MATIERE DE DIPLOMES, CERTIFICATS ET AUTRES TITRES REQUIS POUR L'EXERCICE D'UNE PROFESSION OU D'UNE ACTIVITE PROFESSIONNELLE, EDCITEES EN APPLICATION DU TRAITE INSTITUANT LA COMMUNAUTE ECONOMIQUE EUROPEENNE

Vote

ONTWERP VAN WET TOT UITVOERING VAN DE MET TOEPASSING VAN HET VERDRAG TOT OPRICHTING VAN DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP UITGEVAARDIGDE VERORDENINGEN, RICHTLIJNEN EN BESCHIKKINGEN INZAKE DIPLOMA'S, GETUIGSCRIFTEN EN ANDERE TITELS VEREIST VOOR HET UITOEFENEN VAN EEN BEROEP OF EEN BEROEPSACTIVITEIT

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi portant exécution des ordonnances, directives et décisions en matière de diplômes, certificats et autres titres requis pour l'exercice d'une profession ou d'une activité professionnelle, édictées en application du Traité instituant la Communauté économique européenne.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot uitvoering van de met toepassing van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap uitgevaardigde verordeningen, richtlijnen en beschikkingen inzake diploma's, getuigschriften en andere titels vereist voor het uitoefenen van een beroep of een beroepsactiviteit.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

150 membres sont présents.

150 leden zijn aanwezig.

91 votent oui.

91 stemmen ja.

59 s'abstiennent.

59 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuy-

vers, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, Desmedt, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Di Rupo, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anthuenis, Appeltans, Barzin, Benker, Bosman, Bougard, Buchmann, Mme Buyle, M. Capoen, Mme Cornet d'Elzjus, M. Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, D'hondt, Dierickx, Dufour, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Lahaye, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Monfils, Monset, Mme Nélis, MM. Pedé, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Vaes, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, Van Hooland, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET GENERAL DES DEPENSES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1991 — SECTION « 16 — DEFENSE NATIONALE »

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1991 — SECTIE « 16 — LANDSVER- DEDIGING »

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi ajustant le budget général des Dépenses de l'année budgétaire 1991 — Section « 16 — Défense nationale ».

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de algemene Uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 1991 — Sectie « 16 — Landsverdediging ».

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

151 membres sont présents.

151 leden zijn aanwezig.

90 votent oui.

90 stemmen ja.

60 votent non.

60 stemmen neen.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, Desutter, Mme Detiège, MM. Didden, Dighneef, Di Rupo, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Anthuenis, Appeltans, Barzin, Benker, Bosman, Bougard, Buchmann, Mme Buyle, M. Capoen, Mme Cornet d'Elzjus, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Dufour, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Lahaye, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Monfils, Monset, Mme Nélis, MM. Pedé, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Vaes, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Vandermeulen, Van Hooland, Van Wallegheem, van weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

S'est abstenue :

Onthouden heeft zich :

Mme Van den Poel-Welkenhuysen.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE BEPERKING VAN DE DRAAGWIJDTE VAN DE WETTEN BETREFFENDE DE RENTEN VERBONDEN AAN DE NATIONALE ORDEN WELKE AAN DE MILITAIRES VAN LAGERE RANG TOEGEKEND WORDEN

Stemming

PROJET DE LOI LIMITANT LA PORTEE DES LOIS RELATIVES AUX RENTES AFFERENTES AUX ORDRES NATIONAUX CONFERES AUX MILITAIRES DE RANG SUBALTERNE

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende beperking van de draagwijdte van de wetten betreffende de renten verbonden aan de nationale orden welke aan de militairen van lagere rang toegekend worden.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi limitant la portée des lois relatives aux rentes afférentes aux ordres nationaux conférés aux militaires de rang subalterne.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

152 leden zijn aanwezig.

152 membres sont présents.

148 stemmen ja.

148 votent oui.

3 stemmen neen.

3 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Benker, Borremans, Bosman, Bouchat, Bougard, Buchmann, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet-d'Elzjus, Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daerden, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléty, De Croo, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, D'hondt, Didden, Dierickx, Dighneef, Di Rupo, Dufour, Eeman, Erdman, Evers, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Happart, Hatry, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, Houssa, Jonckheer, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lahaye, Lallemand, Larcier, Mme Leduc, MM. Lefevre, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Meesters, Moens, Monfils, Monset, Moureaux, Mouton, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pede, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Snappe, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swaelen, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Vandermeulen, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Walleghem, Van Wambeke, van Weddingen, Verberckmoes, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verreycken, Verschueren, Wierinckx et Wintgens.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Barzin, de Donnée et Mme Herzet.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenue:

Mme Van den Poel-Welkenhuysen.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 1er DE L'ARRETE ROYAL DU 4 DECEMBRE 1974 PORTANT STATUT DES PERSONNES DE NATIONALITE BELGE QUI, APRES AVOIR CONTRACTE UN ENGAGEMENT VOLONTAIRE POUR LA DUREE DE LA GUERRE, ONT ACCOMPLI DU SERVICE PENDANT LA GUERRE DE 1940-1945 DANS LES FORCES BELGES

Rejet

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 1 VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 4 DECEMBER 1974 HOUDENDE STATUUT VAN DE PERSONEN VAN BELGISCHE NATIONALITEIT DIE, NA EEN VRIJWILLIGE DIENSTVERBINTENIS VOOR DE DUUR VAN DE OORLOG TE HEBBEN AANGEGAAN, GEDURENDE DE OORLOG VAN 1940-1945 BIJ DE BELGISCHE STRIJDKRACHTEN HEBBEN GEDIEND

Verwerping

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer sur la proposition de loi modifiant l'article 1er de l'arrêté royal du 4 décembre 1974 portant statut des personnes de nationalité belge qui, après avoir contracté un engagement volontaire pour la durée de la guerre, ont accompli du service pendant la guerre de 1940-1945 dans les forces belges, dont la commission propose le rejet.

Wij moeten ons uitspreken over het voorstel van wet tot wijziging van artikel 1 van het koninklijk besluit van 4 december 1974 houdende statuut van de personen van Belgische nationaliteit die, na een vrijwillige dienstverbintenis voor de duur van de oorlog te hebben aangegaan, gedurende de oorlog van 1940-1945 bij de Belgische strijdkrachten hebben gediend, waarvan de commissie de verwerping voorstelt.

Conformément à l'article 47 du Règlement, nous procédons au vote sur les conclusions de la commission.

Overeenkomstig artikel 47 van ons Reglement spreken wij ons uit over de conclusie van de commissie.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

150 membres sont présents.

150 leden zijn aanwezig.

115 votent oui.

115 stemmen ja.

34 stemmen neen.

34 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

En conséquence, les conclusions de la commission sont adoptées et la proposition de loi vient à tomber.

Derhalve is de conclusie van de commissie aangenomen en vervalt het voorstel van wet.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Benker, Borremans, Bosman, Bouchat, Bougard, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Cerexhe, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daerden, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dierickx, Dighneef, Di Rupo, Dufour, Erdman, Evrard, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, Jonckheer, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Meesters, Moens, Moureaux, Mouton, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Snappe, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Vaes, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Walleghem, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Barzin, Buchmann, Mme Cornet d'Elzies, MM. De Backer, Decléry, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Desmedt, D'hondt, Eeman, Evers, Flagothier, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Lahaye, Mme Leduc, MM. Monfils, Monset, Pede, Pouillet, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Vandermeulen, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren et Wierinckx.

S'est abstenue:

Onthouden heeft zich:

Mme Van den Poel-Welkenhuysen.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1991 — SECTIE «14 — BUITENLANDSE ZAKEN EN BUITENLANDSE HANDEL» (Gedr. St. nrs. 624-1 en 2)

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1991 — SECTIE «14 — BUITENLANDSE ZAKEN EN BUITENLANDSE HANDEL» (Gedr. St. nrs. 625-1 en 2)

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1992 — SECTIE «14 — BUITENLANDSE ZAKEN EN BUITENLANDSE HANDEL» (Gedr. St. nrs. 785-1 en 2)

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1992 — SECTIE «14 — BUITENLANDSE ZAKEN EN BUITENLANDSE HANDEL» (Gedr. St. nrs. 786-1 en 2)

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE RIJKSMIDDELENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1993

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1993

Stemming

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET GENERAL DES DEPENSES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1991 — SECTION «14 — AFFAIRES ETRANGERES ET COMMERCE EXTERIEUR» (Docs. nos 624-1 et 2)

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET GENERAL DES DEPENSES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1991 — SECTION «14 — AFFAIRES ETRANGERES ET COMMERCE EXTERIEUR» (Docs. nos 625-1 et 2)

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET GENERAL DES DEPENSES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1992 — SECTION «14 — AFFAIRES ETRANGERES ET COMMERCE EXTERIEUR» (Docs. nos 785-1 et 2)

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET GENERAL DES DEPENSES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1992 — SECTION «14 — AFFAIRES ETRANGERES ET COMMERCE EXTERIEUR» (Docs. nos 786-1 et 2)

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES VOIES ET MOYENS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1993

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET GENERAL DES DEPENSES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1993

Vote

De Voorzitter. — Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze ontwerpen van wet in hun geheel.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi. (*Assentiment.*)

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi.

154 leden zijn aanwezig.

154 membres sont présents.

93 stemmen ja.

93 votent oui.

60 stemmen neen.

60 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Zij zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ils seront soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Meyer, Deprez, De Roo, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Di Rupo, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren, Wintgens et Swaen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Appeltans, Barzin, Benker, Bosman, Bougard, Buchmann, Mme Buyle, M. Capoen, Mme Cornet d'Elzies, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléry, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Dufour, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Lahaye, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Monfils, Monset, Mme Nélis, MM. Pede, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Vaes, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Vandermeulen, Van Hooland, Van Walleghem, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenue:

Mme Van den Poel-Welkenhuysen.

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 56 VAN HET
REGLEMENT VAN DE SENAAT, WAT DE VERMELDINGEN
IN DE VERSLAGEN BETREFT

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 62BIS VAN
HET REGLEMENT VAN DE SENAAT

Stemming

PROPOSITION DE MODIFICATION DE L'ARTICLE 56 DU
REGLEMENT DU SENAT, EN CE QUI CONCERNE LES
MENTIONS DEVANT FIGURER DANS LES RAPPORTS

PROPOSITION DE MODIFICATION DE L'ARTICLE 62BIS
DU REGLEMENT DU SENAT

Vote

De Voorzitter. — Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze voorstellen tot wijziging van het Reglement van de Senaat.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur ces propositions de modification du Règlement du Sénat. (*Assentiment.*)

De stemming begint.

Le vote commence.

— Deze voorstellen, bij zetten en opstaan in stemming gebracht, worden aangenomen.

Ces propositions, mises aux voix par assis et levé, sont adoptées.

PROJET DE LOI PORTANT DES MESURES DE PROMOTION
DE L'EMPLOI DES JEUNES DANS LE CADRE DU
PLAN D'EMBAUCHE DES JEUNES

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE MAATREGELEN TER
BEVORDERING VAN DE TEWERKSTELLING VAN JONGEREN
IN HET RAAM VAN HET JONGERENBANENPLAN

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi portant des mesures de promotion de l'emploi des jeunes dans le cadre du plan d'embauche des jeunes.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende maatregelen ter bevordering van de tewerkstelling van jongeren in het raam van het jongerenbanenplan.

La parole est à M. D'hondt pour une explication de vote.

M. D'hondt. — Monsieur le Président, en un an, le chômage des jeunes a augmenté, dans notre pays, de 15,5 p.c. pour se fixer à plus ou moins 106 000 unités.

Au moment où une enquête menée auprès des PME révélait que 40 p.c. d'entre elles seraient prêtes à engager du personnel supplémentaire si une diminution de 10 p.c. des cotisations sociales était acquise, le Gouvernement, de son côté, portait de violents coups de massue à la compétitivité de nos entreprises par une réduction de moitié de la subvention Maribel, la pénalisation du travail à temps partiel, l'accroissement des charges fiscales et des cotisations patronales des entreprises. C'était évidemment faire fausse route que de sacrifier l'emploi sur l'autel des impératifs budgétaires.

Heureusement, le Gouvernement semble maintenant vouloir réorienter son cap en adoptant des mesures qui devraient être porteuses d'avenir, avoir des résultats positifs sur l'emploi et donc, corrélativement, sur les finances de l'Etat, épargnant le montant des indemnités de chômage. Certes, le plan d'embauche qui nous

est proposé en faveur des jeunes va dans ce sens. Cependant, ce plan est expérimental et à durée très limitée. Des mesures structurelles concernant le coût du travail ne pourront éventuellement être envisagées que dans une phase ultérieure. De plus, le plan proposé ne vise que certaines catégories de jeunes; il n'est pas suffisamment extensif et impose aux jeunes demandeurs d'emplois des périodes d'attente.

Le Gouvernement n'a pas la certitude que de nombreux emplois seront créés; il ne peut que compter sur la bonne volonté des employeurs pour éviter que l'embauche de jeunes s'accompagne d'évictions compensatoires de travailleurs plus âgés.

Enfin, trop de notions contenues dans le projet doivent être précisées par arrêtés royaux, ce qui nous fait craindre certains abus, notamment dans l'organisation des projets d'économie sociale et d'ateliers sociaux.

Le présent projet est un petit pas dans la bonne direction, mais l'ampleur de la crise et du chômage justifiait une action plus globale et plus marquante. C'est pourquoi le groupe PRL s'abstient. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anthuenis voor een stemverklaring.

De heer Anthuenis. — Mijnheer de Voorzitter, het wetsontwerp waarover vandaag zal worden gestemd, betreft het opzetten van een jongerenbanenplan. Dit plan is slechts één van de vier maatregelen die zullen worden genomen ter bevordering van de werkgelegenheid.

Zoals uit mijn uiteenzetting is gebleken, zal de VLD tegen het wetsontwerp stemmen.

De VLD is immers van mening dat de werkloosheid in zijn globaliteit moet worden aangepakt. Daartoe zou onder meer een vermindering van 10 pct. op de huidige loonkosten moeten worden doorgevoerd voor alle werknemers. Bovendien zou een drastische vermindering van ongeveer 70 pct. op iedere bijkomende arbeidsplaats moeten gelden.

De maatregel zoals voorgesteld door de Regering zal niet de verwachte resultaten opleveren. Eigenlijk komt de gehele operatie overeen met het doorschuiven van het probleem naar de toekomst. Het ware probleem blijft echter bestaan. De loonkosten zijn te hoog. Zodra voor de werknemers geen vermindering van sociale-zekerheidsbijdragen meer zal gelden, riskeren deze werknemers te worden ontslagen om te worden vervangen door andere jonge werklozen waarvoor de vermindering wel geldt. Wij zijn ervan overtuigd dat enkel een algemene verlaging van de loonkosten kan leiden tot duurzame tewerkstelling.

Bovendien vinden wij het onaanvaardbaar dat het gehele wetsontwerp doorspekt is met de woorden « de Koning bepaalt... ». Het wetsontwerp is eigenlijk een typische volmachtenwet.

Dit zijn de redenen waarom de VLD-fractie tegen het onderhavige wetsontwerp zal stemmen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Maes voor een stemverklaring.

Mevrouw Maes. — Mijnheer de Voorzitter, in tegenstelling tot de VLD zal de Volksunie niet tegen dit plan stemmen. Wij zullen ons zelfs niet onthouden, maar het goedkeuren. Wij vinden het immers uitermate belangrijk dat er een herverdeling plaatsvindt van het beschikbare werk, in de eerste plaats ten voordele van de jongeren.

Indien wij het vertrouwen in onze democratische instellingen willen bewaren, moeten wij voorzien in de middelen om de jongeren op een goede, geïntegreerde wijze aan alle democratische processen te laten deelnemen. De werkverschaffing aan jongeren laat hen op zinvolle wijze deelnemen aan het maatschappelijk leven.

Wij herinneren aan het wetsvoorstel dat in 1984 door de heer Van Ooteghem, door mijzelf en door andere leden van de VU werd ingediend met het doel de werklozensteun te vervangen door een leergeld en de jongeren daadwerkelijk in te schakelen in het arbeidsproces.

In dit jongerenbanenplan vinden wij hetzelfde doel terug dat wij destijds in ons voorstel beoogden, weliswaar met andere middelen, maar ongeveer met dezelfde bedragen tegen de geïndexeerde waarde.

Hoewel de goedkeuring van dit plan een zeker vertrouwen impliceert in de Regering, die koninklijke besluiten moet uitvoeren, zal de VU dit voorstel steunen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

154 leden zijn aanwezig.

154 membres sont présents.

104 stemmen ja.

104 votent oui.

18 stemmen neen.

18 votent non.

32 onthouden zich.

32 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Bosman, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Crefy, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Di Rupo, Erdman, Flaghothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, M. Loones, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poullert, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Walleghem, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Buchmann, De Backer, De Croo, De Grauwe, Eeman, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Lahaye, Mme Leduc, MM. Monset, Pede, Van Aparen, Van Belle, Van dermeulen, Verberckmoes, Verlinden et Wierinckx.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Barzin, Benker, Bougard, Mmes Buyle, Cornet d'Elzjus, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Decléty, de Donnée, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Dufour, Evers, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Liesenborghs, Lozie, M.

Maertens, Meesters, Monfils, Mme Nélis, MM. Snappe, Tavernier, Vaes, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen et M. van Weddingen.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE FISCALE BEPALINGEN INZAKE FUSIE EN SPLITSING VAN VENNOOTSCHAP- PEN

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS FISCALES EN MATIERE DE FUSION ET DE SCISSION DE SOCIETES

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende fiscale bepalingen inzake fusie en splitsing van vennootschappen.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi portant des dispositions fiscales en matière de fusion et de scission de sociétés.

Het woord is aan de heer Goovaerts voor een stemverklaring.

De heer Goovaerts. — Mijnheer de Voorzitter, de VLD zal zich bij de stemming over dit ontwerp van wet onthouden om drie redenen.

Ten eerste heeft de Regering verzuimd een aantal belangrijke definities in de wet op te nemen. Zo is de belastingplichtige voor de definiëring van bepaalde begrippen aangewezen op de *Commentaar op het Wetboek van de inkomstenbelastingen* en wordt inzake de toepassing van een aantal bepalingen verwezen naar het commissieverslag. Dit brengt de rechtszekerheid in het gedrang en werkt de fiscale spitstechnologie in de hand.

Ten tweede bevat het wetsontwerp een aantal regelingen die in strijd zijn met de Europese richtlijn van 23 juli 1990 en worden in een aantal gevallen de door de richtlijn geboden mogelijkheden niet ten volle benut. Er kan bovendien worden betrouwd dat de Regering een restrictief standpunt heeft ingenomen en dat ze minder ver gaat dan dat waartoe de richtlijn uitnodigt.

Ten derde heeft de Regering zopas een anti-rechtsmisbruikmaatregel genomen waarbij de juridische kwalificatie van de akten van worden aangevallen door de administratie, die het bewijs moet leveren dat de handeling niet beantwoordt aan economische of financiële belangen. In deze wet wordt daarvan reeds afgeweken. Het begrip economische realiteit wordt hier ingevoerd vermits de verrichting zelf, zoals de minister van Financiën vanmorgen nog heeft bevestigd, onderworpen is aan de voorwaarde van rechtmatige economische en financiële behoeften. Daardoor wordt de bewijslast verschoven naar de betrokken vennootschappen en kan de fiscus naar willekeur beslissen dat een onderneming op deze of gene manier moet handelen. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. van Weddingen pour une explication de vote.

M. van Weddingen. — Monsieur le Président, le Gouvernement nous soumet aujourd'hui un projet attendu par les entreprises depuis plus de deux ans. Si ce projet est nécessaire et même indispensable, son champ d'application est toutefois beaucoup trop limité.

Nous regrettons qu'il n'intègre pas dès à présent la directive du 23 juillet 1990 et se limite aux sociétés de droit belge, qu'il n'assure pas dans tous les cas la neutralité fiscale des opérations de fusion, scission ou absorption, que l'opportunité ne soit pas saisie de supprimer la limitation à 20 millions, ou à 50 p.c. des bénéfices, du report des pertes.

Nous déplorons enfin que les opérations visées ne puissent bénéficier de la neutralité fiscale que si l'administration juge que l'opération répond à des besoins légitimes de caractère financier ou économique, ce qui constitue un pas supplémentaire vers l'interventionnisme étatique dans la gestion des entreprises.

Nous ne voterons toutefois pas contre ce projet, certainement moins mauvais que les autres projets fiscaux de ce Gouvernement. Nous nous abstenons en espérant que le Gouvernement nous soumettra bientôt un projet plus ambitieux, répondant aux aspirations des entreprises qui veulent profiter pleinement des possibilités d'expansion qu'offre l'Europe. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

155 membres sont présents.

155 leden zijn aanwezig.

117 votent oui.

117 stemmen ja.

38 s'abstiennent.

38 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Beerden, Belot, Benker, Borremans, Bouchat, Bougard, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Daerden, Daras, Mme Dardenne, M. De Boeck, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dierickx, Dighneef, Di Rupo, Dufour, Erdman, Evrard, Flagthier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, Jonckheer, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Meesters, Moens, Moureaux, Mouton, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Vaes, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren, Wintgens et Swaelen.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Anthuenis, Barzin, Bosman, Buchmann, Mme Cornet d'Elzius, MM. De Backer, Decléry De Croo, de Donnée, De Grauwe, D'hondt, Eeman, Evers, Mme Gijssbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Lahaye, Mme Leduc, MM. Monfils, Monset, Pedé, Peeters, Raes, Van Aperen, Van Belle, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandermeulen, Van Walleghe, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

INTERPELLATIE VAN DE HEER CUYVERS TOT DE MINISTER VAN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE, VOLKS-GEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE CONCRETISERING VAN HET VIJFDE MILIEU-ACTIEPLAN TIJDENS HET BELGISCH VOORZITTERSCHAP VAN DE EUROPESE RAAD»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. CUYVERS AU MINISTRE DE L'INTEGRATION SOCIALE, DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT SUR «LA CONCRETISATION DU CINQUIEME PLAN D'ACTION SUR L'ENVIRONNEMENT PENDANT LA PRESIDENCE BELGE DU CONSEIL EUROPEEN»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Cuyvers tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Cuyvers au ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement.

De ene, de eenvoudige motie, door de heren Verschueren, Leroy en Didden, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Cuyvers en het antwoord van mevrouw de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Cuyvers et la réponse de Mme le ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door mevrouw Nélis en de heer Tavernier, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Cuyvers en het antwoord van de minister,

— Pleit voor een bijsturing van het vijfde milieu-actieplan in de zin van een concretisatie en verscherping van de doelstellingen;

— Vraagt de spoedige invoering van de Europese CO₂-energieheffing zoals opgevat in de aanbevelingen van de senaatscommissie voor Europese Aangelegenheden;

— Vraagt een opvoering van de strijd tegen de ozonlaagaantasters en een aanzienlijke beperking van het gebruik van de kankerwekkende stoffen;

— Vraagt de spoedige invoering op Europees niveau van de Belgisch ecotaks op verbruiksgoederen om de groeiende afvalberg preventief onder controle te kunnen houden;

— Vraagt de realisatie van de ons zo lang beloofde 0,7 pct. aan ontwikkelingshulp.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Cuyvers et la réponse du ministre,

— Plaide pour une adaptation du cinquième plan d'action sur l'environnement dans le sens d'une concrétisation et d'un renforcement des objectifs;

— Demande l'instauration rapide de la taxe européenne sur le CO₂ et l'énergie telle que conçue dans les recommandations de la commission sénatoriale des Affaires européennes;

— Demande un renforcement de la lutte contre les destructeurs de la couche d'ozone et une limitation sensible de l'utilisation des substances cancérigènes;

— Demande l'instauration rapide au niveau européen de l'écotaxe belge sur les biens de consommation afin de pouvoir maîtriser préventivement la montagne croissante de déchets;

— Demande la réalisation des 0,7 p.c. pour l'aide au développement promis depuis si longtemps.»

Het woord is aan de heer De Croo voor een stemverklaring.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, wij zullen uiteraard tegen de eenvoudige motie stemmen, maar dit betekent hoegeaamd niet dat we met de andere motie akkoord gaan.

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag andermaal de naamstemming.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan negen leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal er toe worden overgegaan.

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

155 leden zijn aanwezig.

155 membres sont présents.

98 stemmen ja.

98 votent oui.

56 stemmen neen.

56 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Beerden, Belot, Borremans, Bosman, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Cerexhe, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Daerden, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Di Rupo, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Th. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Spitaels, Steenberghe, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Walleghe, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Verschuere, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Appeltans, Barzin, Benker, Bougard, Buchmann, Mme Buyle, M. Capoen, Mme Cornet d'Elzius, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléty, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Dufour, Eeman, Evers, Mme Gijbrecchts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Jonckheer, Lahaye, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Monfils, Mon-

set, Mme Nélis, MM. Pede, Snappe, Tavernier, Vaes, Van Apeken, Van Belle, Vandenhoute, Vandermeulen, Van Hooland, van Weddingen, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, et Wierinckx.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenue:

Mme Van den Poel-Welkenhuysen.

PROJET DE LOI VISANT A ACHEVER LA STRUCTURE FEDERALE DE L'ETAT

Reprise de la discussion générale

ONTWERP VAN WET TOT VERVOLLEDIGING VAN DE FEDERALE STAATSSTRUCTUUR

Hervatting van de algemene beraadslaging

M. le Président. — Nous reprenons la discussion générale du projet de loi visant à achever la structure fédérale de l'Etat.

Wij hervatten de algemene beraadslaging over het ontwerp van wet tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

La parole est à M. de Donnée.

M. de Donnée. — Monsieur le Président, j'ai quelque peu hésité avant de prendre la parole dans ce débat. En effet, tout d'abord, la fin de session est proche et, à mon avis, la plupart d'entre vous songent davantage à leurs vacances futures qu'à la réforme de l'Etat. Ensuite, nous avons déjà eu maintes fois l'occasion de donner notre sentiment sur cette réforme, que ce soit lors des discussions relatives à la réforme des différents articles de la Constitution ou de celles relatives à la loi spéciale. Je m'étais donc interrogé sur l'opportunité d'intervenir à nouveau dans le cadre de la discussion du projet de loi ordinaire. En effet, celui-ci, sauf pour ce qui concerne les écotaxes dont M. Hatry vous entretiendra de manière plus approfondie, n'est en fait que la concrétisation technique d'une série de dispositions votées lors de la révision de la Constitution ou en conclusion de l'examen de la loi spéciale.

Néanmoins, la lecture de différents articles de presse parus ces derniers jours m'a encouragé à commenter, une fois de plus, non seulement cette loi ordinaire, mais également le dispositif général qu'elle concrétise.

D'abord, je vous rappelle que le PRL n'est pas opposé à l'organisation de notre pays sur un mode fédéral. Au contraire, selon nous, le fédéralisme est la seule façon efficace et viable d'organiser un pays qui comporte des Communautés culturelles et des Régions différentes. Cependant, certains aspects du dispositif général, dont cette loi ne représente qu'une des concrétisations, sont condamnables et, dans l'ensemble, les côtés négatifs, non seulement du dispositif général, mais aussi du présent projet de loi, l'emportent sur les avantages.

Je voudrais évoquer brièvement nos principales critiques à l'égard de la réforme de l'Etat en me limitant à l'essentiel et en mettant l'accent sur des évolutions récentes qui nous permettent de confirmer notre jugement.

Le défaut essentiel de la réforme en question réside dans le démantèlement de la Communauté française dont les francophones MM. Mouton, Flagothier et Poulet portent la plus grande responsabilité; ce démantèlement, qui ouvre une brèche entre les Bruxellois et les Wallons et affaiblira dès lors les francophones de ce pays. Les palinodies qui, ces derniers temps, ont entouré les votes à la Communauté française et au Conseil régional bruxellois concernant le transfert des bâtiments scolaires aux Régions et de compétences des Communautés aux Régions ne permettent pas de voir l'avenir de la Communauté française d'un bon œil.

Sans pour autant vouloir retomber dans certains travers d'antan de la Communauté française, je puis néanmoins vous dire que, le jour où il reviendra au pouvoir, le PRL fera tout son possible pour ressouder l'essentiel de la Communauté française de façon à renforcer l'influence des francophones et la solidarité entre ces derniers.

Un récent article paru dans *De Standaard* reprenant les propos de M. Suykerbuyk me conforte davantage encore dans l'idée que la réforme de l'Etat que vous vous apprêtez à parachever aujourd'hui et demain a introduit dans notre système fédéral des mécanismes centrifuges entre le nord et le sud, entre les différentes Régions et Communautés de notre pays. Des traits d'union importants, tels que la province de Brabant, ont été supprimés et des matières ont été régionalisées alors qu'elles ne le sont dans aucun autre Etat fédéral. Il est évident que cette réforme ne constitue pas le point final d'une évolution sur laquelle je reviendrai. Je ne crois pas que la prochaine législature sera constituante, ce qui nous permettrait de gagner trois ou quatre ans dans l'évolution néfaste que nous vivons actuellement.

Les déclarations de M. Suykerbuyk, reprises sur une page entière dans *De Standaard*, suscitent mon inquiétude quant aux germes centrifuges inscrits dans cette réforme de l'Etat. Dans ce journal du 10 juillet — où, par ailleurs, M. Suykerbuyk avoue une fois de plus l'impuissance et les hésitations du CVP qui n'aurait pas été capable de choisir entre la Belgique et la Flandre —, le journaliste lui demande: «Is de Vlaamse strijd gestreden, iets van onze opa's en oma's, zoals velen vandaag schijnen te menen?»

A partir du moment où il reçoit une telle place dans un journal flamand aussi influent que *De Standaard*, M. Suykerbuyk, qui n'est certainement pas un sous-fifre du CVP mais plutôt le ver — sans «t», monsieur Tavernier — que le CVP introduit dans le fruit, répond: «Ik denk het niet. De uitdagingen zijn anders. Het zou fout zijn te geloven dat alles is opgelost.»

Le journaliste pose la question suivante: «Wat moet daar nog bovenop komen?» Sans vergogne, M. Suykerbuyk plaide alors pour la régionalisation de la justice. «Ook inzake justitie moet er nog één en ander geregeld worden hoewel er al een begin van een vervolgingsbeleid werd onttrokken aan het federale niveau. Dat moet verder gaan, al meen ik niet dat er straks ook twee Hoven van cassatie moeten worden opgericht.»

M. Suykerbuyk ne va pas jusqu'à demander la constitution de deux Cours de cassation, mais c'est tout juste. Il ne souhaite pas encore atteindre ce stade.

Vous conviendrez qu'il est permis de s'inquiéter à la lecture de telles déclarations. M. Pouillet et ses amis du PSC ont été bien naïfs en faisant semblant de croire que cette réforme serait la dernière. M. Suykerbuyk n'est qu'une alouette annonçant le printemps CVP. Nous ne sommes dès lors pas au bout de nos peines.

Chers collègues, je ne pense pas que nous nous orientons vers un divorce légal des Communautés de notre pays. Je crois plutôt à un autre scénario également annoncé par M. Suykerbuyk: celui de l'œuf dont le blanc et le jaune ont été gobés — coquille vide. En effet, à la fin de son interview M. Suykerbuyk dit ceci: «Wanneer straks een eenheidsmunt en een Europees legerkorps zijn opgericht, blijft er weinig te regelen op het Belgisch echelon.»

Telle est donc la direction dans laquelle le CVP, soutenu par la Volksunie et d'autres partis politiques que je ne nommerai pas, souhaite s'engager. Nous n'allons sans doute pas vers un divorce légal ou vers un éclatement formel du pays. Il est évident que les autres pays membres de la Communauté n'accepteraient pas cette situation. Nous nous engageons plutôt vers une forme de séparation de corps et de biens qui permet aux époux habitant une maison suffisamment vaste de sauver les apparences en vivant à des étages différents. MM. Suykerbuyk et Valkeniers rêvent peut-être d'aboutir à ce genre de situation. Le PRL ne partage pas leur vision de la Belgique. Nous refusons le scénario de la coquille d'œuf vide. Nous le combattons avec la plus grande détermination possible car il ne peut rien nous apporter. Nous souhaitons un fédéralisme d'union dans notre pays. Le scénario de la coquille vide nous privera en effet des avantages de la vie commune tout en ne nous offrant pas ceux de la séparation. Ce système hybride cumulera tous les désavantages du mariage et ceux du divorce. Nous n'en voulons pas.

M. Tobbacq, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Je vous ai entendu dire que le mariage présentait des désavantages!

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1992-1993
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1992-1993

M. de Donnée. — Dans mon cas, les avantages l'emportent sur les désavantages. Depuis 1967, je suis en effet uni à ma légitime épouse par les liens du mariage!

J'assume pleinement ce que je vous dis ici; vous pouvez le divulguer où vous voulez! J'aimerais aussi avoir une page dans le journal *De Standaard* pour exprimer mes vues. Le problème est que M. Suykerbuyk est beaucoup plus crédible que moi aux yeux de ce quotidien. C'est d'ailleurs inquiétant, car cela démontre que son scénario est davantage susceptible de se réaliser que le mien.

De heer Valkeniers. — U vergist zich want uw Nederlands is goed genoeg voor een reportage in *De Standaard*. Als u wilt, zal ik u introduceren.

De heer de Donnée. — Het is geen kwestie van taal; het is een kwestie van mentaliteit. Het is in ons land niet meer voldoende om de taal van de andere te spreken om begrepen te worden. Er moet ook een uniforme geestesgesteldheid zijn en dat is erg.

Denk maar eens na over de betekenis van de Vlaamse verankering van de bedrijven waarover minister-president Van den Brande zo graag spreekt. In de Vlaamse Raad spreekt men nu stilaan ook over culturele verankering en dies meer. Het nationalisme dat sommige Vlaamse vertegenwoordigers, waaronder de heer Suykerbuyk, verkondigen, houdt gevaren in. (*Protest op verschillende banken.*)

De heer Valkeniers. — Wij hebben nog altijd geen *Amitiés françaises* opgericht.

De heer de Donnée. — Mijnheer Valkeniers, Brusselaars zijn wereldburgers en wensen niet verankerd te worden, tenzij misschien in Brussel zelf.

Cultureel en economisch staan wij open voor de wereld. Wij proberen ons niet terug te trekken op ons kleine grondgebied.

De heer Valkeniers. — U bent geen Brusselaar maar een «zinneke».

De heer de Donnée. — De heer Suykerbuyk begeeft zich op glad ijs.

De heer Arts. — U loopt misschien wel op het water.

De heer de Donnée. — Ik zwem erin en ik duik er soms in, maar ik loop niet op het water.

Mijnheer Valkeniers, ik ben een beetje van overal. Het is mijn kracht dat ik mij overal thuis voel, zowel in Brussel, in Wallonië als in Vlaanderen.

Ongelukkig genoeg zijn er steeds minder mensen die zich overal thuis voelen.

De heer Valkeniers. — Ik herhaal dat wij nog geen *Amitiés françaises* hebben opgericht.

De heer de Donnée. — Ik ben er alleszins geen lid van.

Mijnheer de Voorzitter, ik roep blijkbaar passies op en raak waarschijnlijk tere plekken.

Si vous me permettez de poursuivre, je dirai que le troisième point faible de la réforme de l'Etat réside dans le fait qu'elle porte en elle les germes de l'effondrement financier de l'Etat fédéral et de certaines de ses composantes. Je pense à la Communauté française et aussi — et avant tout — à la Région bruxelloise, qui est à cet égard la plus menacée.

En 1989, lorsque nous condamnions la loi de financement des Communautés et des Régions, les représentants du PSC et du PS et leurs amis flamands nous accusaient de catastrophisme, de sinistrose, d'aigreur, d'esprit de revanche, parce que nous n'étions pas au pouvoir. Or, qu'en est-il aujourd'hui?

Je vais à nouveau citer le journal *DeStandaard* et quelqu'un qui n'est ni francophone ni membre de mon parti. M. Leysen, dans l'interview de haute tenue qu'il a accordée à ce journal — d'un tout autre niveau et bien plus réaliste quant à l'avenir que celle de M. Suykerbuyk — indiquait : « De federale overheid, de Belgische Regering dus, wordt financieel extra ondermijnd door de staats-hervorming. »

Ces propos émanent de M. Leysen et non du PRL ou du FDF ! Je me réjouis de vous voir parmi nous, monsieur le Premier ministre ! M. Leysen a aussi prononcé une phrase terrible pour vous et pour le Gouvernement qui a concocté cette réforme qui, comme l'a très justement dit M. Leysen, mine financièrement cet Etat fédéral : « Wij hebben de federale Staat eerst uitgekleeft. Nu hebben wij zijn verwarming dichtgedraaid. »

Cette formule lapidaire résume merveilleusement bien le caractère catastrophique que revêt la réforme de l'Etat sur le plan financier. Nous constaterons d'ailleurs bientôt que certaines composantes de l'Etat fédéral éprouveront les mêmes difficultés que ce dernier pour rembourser leurs dettes.

Je sais que l'article de M. Leysen a « piqué au vif » tant M. Vandembroucke que M. Van Rompuy, qui — signe de panique ! — ont éprouvé le besoin d'y répondre dans les journaux du lundi matin. Quand on répond aussi vite à un article paru dans un journal, c'est que ce dernier vous déstabilise et vous met mal à l'aise.

Apparemment, le Premier ministre, revenant de Tokyo, a quand même pris le temps de lire cet article de M. Leysen car, dans le journal *DeStandaard* d'hier ou de ce matin, il indique qu'il va enfin s'intéresser à la réforme de la sécurité sociale. Vous avez d'ailleurs été immédiatement contredit, monsieur le Premier ministre, par Mme Devids et autres apparatchiks des syndicats. Je vous souhaite bonne chance ! J'espère que vous serez aussi courageux que M. Leysen dans vos déclarations mais que vous aurez également le cran de mettre en pratique les mesures qui s'imposent...

M. Dehaene, Premier ministre. — De quel Leysen s'agit-il ?

M. de Donnéa. — Il s'agit de M. André Leysen qui, si je ne m'abuse, est notamment gérant à la Banque nationale.

M. Dehaene, Premier ministre. — J'en ai connu un qui était responsable de la Monnaie. On sait ce que cela a donné !

M. De Croo. — Quand M. Leysen vous sert, vous vous en servez et quand il ne vous sert plus, vous ne vous en servez plus !

M. de Donnéa. — Je constate, d'après l'énervement suscité dès qu'on cite les propos de M. Leysen, que ce dernier a « fait mouche » et touché une corde sensible chez le Premier ministre !

Si nous n'y prenons garde, monsieur le Premier ministre, la situation économique et financière de la Belgique sera bientôt aussi catastrophique que dans certains pays de l'Est ou qu'en Italie, citée par M. Leysen comme *Terminus ad quem* par rapport à la Belgique.

J'en arrive à la quatrième et dernière remarque générale que je voulais formuler avant d'aborder le projet qui nous est soumis.

Cette réforme de l'Etat provoque (*M. le Premier ministre quitte l'hémicycle.*) — Au revoir, monsieur le Premier ministre ! (*Sourires.*) — un recul sensible pour les francophones. En effet, le futur Sénat ne sera pas paritaire. En outre, la scission de la province de Brabant signifie l'abandon des francophones de la périphérie. J'ai déjà fait allusion à l'établissement de la Communauté française. Enfin, nous perdons un siège de député européen. Bravo, monsieur Poulet ! Vous avez bien travaillé puisque vous avez voté en faveur de toutes ces mesures ! Il est vrai que vous n'avez pas souvent participé à nos débats. M. de Seny a au moins eu le courage d'être présent et de faire, de temps à autre, de mâles déclarations, qui se sont d'ailleurs finalement traduites par un vote d'approbation. Je lui reconnais toutefois le mérite d'avoir eu quelques états d'âme, tandis que vous avez voté sans savoir de quoi il s'agissait réellement. Vous allez, aujourd'hui, vous rendre compte, notamment en tant que Bruxellois, de ce que vous devrez payer à la suite de cette mauvaise réforme de l'Etat.

J'en arrive à la loi ordinaire, ayant dit tout le mal que je pensais de la réforme de la Constitution et de la loi spéciale.

M. Hattry vous entretiendra longuement et en détail du caractère néfaste des écotaxes. Il est d'ailleurs inouï de voir mélanger par le biais de quelques articles les torchons et les serviettes, à savoir les bouteilles de PVC et le fédéralisme que nous instaurons dans notre Etat.

Hormis le dispositif inefficace et absurde créant les écotaxes, ce projet de loi concrétise des adaptations techniques de dispositions votées antérieurement au niveau de la Constitution ou de la loi spéciale. Au fait, la plus grande partie du projet concerne l'adaptation du Code électoral.

Nous avons néanmoins une série de regrets et de reproches à formuler en ce qui concerne ce projet de loi.

Tout d'abord, nous regrettons vivement que la majorité n'ait pas saisi l'occasion de cette loi pour supprimer la case de tête. Cette réforme est manifestement attendue par la population qui voudrait ainsi pouvoir influencer, de façon plus directe, le choix de ses représentants à la Chambre, au Sénat, dans les Conseils régionaux et dans les communes. Une fois de plus, on a refusé de supprimer une disposition complètement obsolète et qui ne répond plus aux souhaits des citoyens de notre époque.

Nous regrettons également que les francophones de la majorité et les écolos aient accepté de supprimer un siège de député européen francophone. (*Exclamations sur certains bancs.*) Mais si, il en est bien ainsi, souriez si vous voulez, mais assumez !

Nous regrettons aussi que l'on ait jugé utile de prendre la mesure grotesque — et j'insiste sur ce terme — d'octroyer le titre de gouverneur à quelqu'un qui ne sera, en fait, qu'un commissaire d'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale. Nous pensons qu'il eût été préférable de donner à ce personnage le titre de commissaire d'arrondissement et, au vice-gouverneur, le titre de commissaire d'arrondissement adjoint. Mieux encore, il aurait fallu octroyer les pouvoirs de ce pseudo-gouverneur au ministre-président de la Région et les pouvoirs — matière de tutelle linguistique notamment — du vice-gouverneur à l'Exécutif, devant agir selon la règle du consensus.

Je pense que la population sera choquée d'apprendre que le traitement et le titre de gouverneur ont été conférés à quelqu'un qui aura à peine de quoi s'occuper pendant quelques heures le matin et encore un jour ou deux par semaine !

Enfin, nous regrettons que le gouverneur-adjoint, dans le Brabant flamand, ne doive pas appartenir au rôle linguistique francophone puisqu'il lui appartiendra de veiller au respect des facilités linguistiques dans la périphérie.

Nous avons déposé des amendements sur ces différents points et nous en parlerons en détail tout à l'heure.

En conclusion, monsieur le Président, le PRL votera contre ce projet de loi tout d'abord, parce qu'il s'insère dans un dispositif général de la réforme de l'Etat que nous estimons mauvais. En effet, les nombreux désavantages l'emportent sur les quelques avantages. Ensuite, parce que cette loi est, à maints égards, bâclée. Les mêmes notations sont recouvertes par des termes différents et il faudra certainement procéder, ultérieurement, à un toilettage des codes électoraux. Pourquoi ne pas avoir saisi la présente occasion pour le faire ? Sans doute, à cause de la hâte mise par le Gouvernement à avancer dans cette réforme de l'Etat bâclée.

Troisièmement, diverses dispositions que je viens de rappeler ne nous conviennent absolument pas.

Enfin, nous regrettons le refus de prendre en compte nos amendements portant sur la suppression de la case de tête. Pour toutes ces raisons, nous ne voterons pas ce projet funeste. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à M. Mouton.

M. Mouton. — Monsieur le Président, le Sénat examine aujourd'hui le projet de loi ordinaire visant à achever la structure fédérale de l'Etat. Oserais-je dire qu'il s'agit du dernier volet de la réforme de l'Etat ? En tout cas, il s'agit bien du dernier volet des textes qui mettent en œuvre les Accords de la Saint-Michel auxquels ont adhéré sept partis qui forment une majorité spéciale des deux tiers au sein des deux assemblées parlementaires.

Ce projet de loi qui ne comporte pas moins de 406 articles a pour vocation de modifier les différentes lois à majorité simple concernées par cette réforme de l'Etat dans les cinq matières visées par les accords soit : les compétences, les institutions, le financement, la province de Brabant, et enfin, la protection des minorités.

Je ne vais pas, au stade de mon exposé introductif, aborder chapitre par chapitre les différentes modifications législatives opérées. Je souhaite plutôt tracer les grands axes des modifications proposées en mettant l'accent sur les effets positifs qui résulteront de l'adoption de ces textes.

En ce qui concerne les compétences, j'épinglerai le point suivant : les accords prévoient la régionalisation de la législation organique relative aux communes et aux provinces, moyennant le maintien de l'unité de la politique de police et d'incendie et du caractère communal des services de police et d'incendie.

Certes, l'article 108 de la Constitution ne sera ouvert à révision que lors de la prochaine mise en révision, mais déjà des modifications sont apportées dans l'intervalle, qui permettront aux Régions de fixer avec les communes les normes et les indemnités relatives au personnel communal, et ce de façon tout à fait autonome. Cette démarche va dans le bon sens, à notre point de vue, car ces prémisses et la régionalisation ultérieure des deux lois organiques permettront aux Régions de développer une politique générale plus cohérente encore à l'égard des pouvoirs locaux. On peut dire que cet aspect de la réforme parachève l'autonomie régionale dans ce domaine.

En ce qui concerne les institutions, je ne souhaite pas reprendre les éléments fondamentaux des accords qui ont été transposés essentiellement au niveau de la Constitution et de la loi spéciale. Je tiens simplement à relever quelques points, et tout d'abord en ce qui concerne la nouvelle organisation des élections.

La date de ces élections correspondra désormais à celle des élections européennes, tandis que les élections communales seront organisées en même temps que les élections provinciales. Ces regroupements d'élections différentes à une seule date éviteront de provoquer, comme en France, des réactions de lassitude, voire de rejet des citoyens pour des élections répétées, parfois à intervalles réguliers, à des dates trop rapprochées.

Il est très positif, par ailleurs, qu'une nouvelle disposition prévoie la possibilité d'un congé politique pour des fonctionnaires qui accèdent à la fonction parlementaire.

Le remplacement automatique du parlementaire, à la suite de sa nomination en qualité de ministre ou de secrétaire d'Etat, par le premier suppléant en ordre utile nous paraît également être une mesure de nature à renforcer le crédit de la fonction parlementaire et de la fonction politique en général.

Pour ce qui est du financement, la Communauté germanophone se voit refinancée au même titre, et j'y insiste, que les deux autres Communautés.

Ce refinancement repose sur trois éléments, à savoir une liaison d'abord partielle, ensuite intégrale, à partir de l'an 2000, d'une quotité de la dotation de la Communauté germanophone à la croissance réelle du produit national brut ; la ristourne intégrale de la radiotélévision redevance et le remplacement du système des chèques-repas par une dotation complémentaire liée au PNB.

Ce refinancement exprime le souhait des auteurs de construire un fédéralisme d'égalité, c'est-à-dire un fédéralisme qui organise un partage équilibré des ressources entre les trois Communautés — comme d'ailleurs entre les trois Régions — même si une des Communautés ne doit comporter que 60 000 habitants.

Quant à la scission de la province de Brabant à partir du 1er janvier 1995, elle a pu être réalisée lors de cette réforme et je pense que les faits donnent et donneront raison à ceux qui en sont les promoteurs. Les dysfonctionnements du Conseil rendaient impossible une gestion cohérente de l'institution. Je pense aussi que la scission de cette province constitue un élément de pacification communautaire, ce qui renforce d'autant la Région bruxelloise.

Il faut encore relever que cette scission de la province de Brabant ne débouchera pas sur une augmentation du nombre total de conseillers provinciaux, au nombre de 716, puisqu'une réduction proportionnelle du nombre de conseillers dans les provinces existantes sera effectuée dans le même temps.

Par ailleurs, le parti socialiste a toujours rejeté l'idée de certains de scinder par la même occasion l'arrondissement électoral de Bruxelles-Hal-Vilvorde. Cet élément n'a pas été intégré dans les accords.

J'en arrive à la protection des minorités. Est-il besoin de dire que la protection des minorités et la législation linguistique sont des matières particulièrement délicates ? Et pourtant les progrès qui ont été engrangés à l'occasion de la réforme sont considérables et vont à nouveau dans le sens de la recherche d'un consensus communautaire permanent. Pour les francophones de la périphérie, on a prévu l'institution d'un gouverneur adjoint à la province de Brabant flamand — il pourrait être francophone, d'ailleurs, ainsi que le Premier ministre l'a déclaré à l'occasion de la séance de la commission du Sénat consacrée à l'examen de la proposition de loi spéciale — qui sera chargé, en quelque sorte comme un ombudsman, de la surveillance de l'application des lois et règlements sur l'emploi des langues en matière administrative. Pour les Flamands résidant sur le territoire des dix-neuf communes de la Région de Bruxelles-Capitale, un rôle identique sera confié au vice-gouverneur à Bruxelles.

Ce système équilibré renforce donc la protection des minorités de manière harmonieuse avec la Commission permanente de contrôle linguistique dont les missions sont élargies dans le même sens.

En conclusion, je souhaite, au nom de mon groupe, souligner le remarquable travail accompli par le Gouvernement, qui a négocié, rédigé et défendu avec l'énergie qu'on lui connaît, l'ensemble des textes de la réforme de l'Etat de 1993, année qui entrera sans aucun doute dans le dictionnaire de l'histoire institutionnelle de la Belgique, pays qui est, plus que jamais, le modèle d'un fédéralisme d'union et de coopération. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones. — Mijnheer de Voorzitter, vandaag, negen en een halve maand na het tot stand komen van het Sint-Michielsakkoord, wordt het laatste onderdeel ervan besproken in de Senaat. Wij hopen hierover morgen te kunnen stemmen, zodat de behandeling van het Sint-Michielsakkoord dan eindelijk zal zijn afgerond. De Volksunie verheugt zich daarover; wij zijn daar blij mee. Wij zullen hiervoor overigens morgen een bescheiden feestje vieren op het Martelarenplein, dat wij — maar hiermee is niet iedereen gelukkig — ook wel het Vlaams plein plegen te noemen.

Er heerst dus blijheid en wij vieren feest, maar er is ook onvrede bij ons wegens het grote onbegrip van een gedeelte van de niet-partijpolitieke Vlaamse beweging, die ons dierbaar is. Wij zijn ook verwonderd over bepaalde partijpolitieke constructies die naar aanleiding van de 11 juli-vieringen werden geformuleerd over de zogenaamde Sint-Michielsmeerderheid.

Een deel van de niet-partijpolitieke Vlaamse beweging verwijt de partijen van het Sint-Michielsakkoord in het algemeen en de Volksunie in het bijzonder dat niet alles nu ineens en voor goed geregeld is. Straks wil ik nogmaals aangeven waarom wij een drijvende kracht wilden zijn in de totstandkoming van dit akkoord, dat een aanzienlijk deel van het nagestreefde zelfbestuur realiseert.

De Volksunie heeft reeds enkele weken geleden haar officiële Europese en Vlaamse staatsvormende krachtlijnen voor de periode na het Sint-Michielsakkoord vastgelegd. Ze stonden niet in *De Standaard*, zoals de, overigens zeer geapprecieerde, ontboezemingen van CVP-collega Suykerbuyk. Ik zou wel graag hebben dat ze in de *Parlementaire Handelingen* van de Senaat komen en daarom breng ik ze hier naar voren.

Op lange termijn streeft de Volksunie naar de totstandkoming van de Europese politieke unie en van het zelfstandige Vlaanderen binnen het federale Europa van volkeren en regio's. Wij streven dus naar een nieuwe ordening van Europa, waarin België overbodig is.

M. Vandenhaute. — Vous avez dit que la Belgique deviendrait superflue ?

De heer Loones. — U zou het geduld moeten opbrengen om ook naar onze krachtlijnen op korte termijn te luisteren, mijnheer Vandenhaute. Ik wil over deze aangelegenheid echter geen enkele dubbelzinnigheid laten bestaan. Ik vertolk hier immers het officiële partijstandpunt en niet een individuele emotie. Dit standpunt werd enkele weken geleden op de bijeenkomst van Wachtebeke bepaald. Op lange termijn streven wij dus naar een Europese federale unie, waarin Staten, dus ook België, overbodig zijn.

Op korte termijn wenst de Volksunie een grondige federale dialoog tussen Vlaanderen en Wallonië over een aantal thema's, die wij reeds hebben bepaald. Die dialoog moet tot spoedige resultaten leiden.

Wij willen een dialoog over de federalisering van de sociale zekerheid, over het respecteren van de eigen territorialiteit en over de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde voor de federale verkiezingen. Het amendement dat wij met betrekking tot dit laatste punt hebben ingediend, is niet aanvaard, maar wij zullen dit punt niet uit het oog verliezen.

Verder willen wij een dialoog over het toekennen van een eigen fiscaliteit en een eigen financiële verantwoordelijkheid, over de versterking van de positie van de Vlamingen op alle niveaus in Brussel, over het federaliseren van de justitie, de spoorwegen en de ontwikkelingssamenwerking, over de overblijvende federale elementen van gemeente- en OCMW-beleid, over de inrichting van de ondergeschikte besturen. Dit alles moet gepaard gaan met een doorgedreven begrotingssanering, een ander communautair geladen punt.

Dit is het officiële partijstandpunt. Indien deze gesprekken mislukken, zal de beruchte politieke meerwaarde van de Belgische federatie voor Vlaanderen negatief worden, wat onvermijdelijk zal leiden tot het uiteenvallen van België.

Vandaag leggen wij in het Parlement de regels vast voor de totstandkoming van een rechtstreeks verkozen en zelfstandig Vlaams Parlement. Hierdoor zal Vlaanderen beschikken over het instrument bij uitstek om in het geval van mislukken van de dialoog de Belgische federatie op een democratisch gelegitimeerde wijze te verlaten. Ik sta onbegrijpend tegenover de niet-partijpolitieke Vlaamse beweging die ons verwijt het Sint-Michielsakkoord te blijven steunen.

M. Vandenhaute. — Voilà un discours qui a au moins le mérite d'être clair.

De heer Loones. — Ik dank u voor die opmerking, mijnheer Vandenhaute. Dat is de reden waarom ik dat punt in de Senaat naar voren heb willen brengen. Ik stel vast dat aan Franstalige zijde de Vlaamse pers minder wordt gevolgd dan omgekeerd, tenzij wanneer een geacht lid van andere partijen, bijvoorbeeld de CVP, verklaringen aflegt. Wij weten te weinig wat er in het andere landsdeel leeft.

Met het Sint-Michielsakkoord worden de staatkundige structuren ontworpen, in het bijzonder de rechtstreeks verkozen Raden, die toelaten dat op legitieme wijze de voorzitter van de Vlaamse Raad, een lid van de SP zoals wij er graag meer zouden zien, officieel kan verklaren dat voortaan geen enkel belang vóór het Vlaams belang kan gaan en dat de minister-president van de Vlaamse Regering, een lid van de CVP zoals wij er graag meer zouden zien, binnen maar ook ver buiten Vlaanderen kan verkondigen dat Vlaanderen voor de eigen bevoegdheden kan optreden als een onafhankelijke Staat. Het zijn dus inderdaad deze structuren die het ons mogelijk moeten maken om morgen te werken aan een Vlaamse Grondwet en om overmorgen de volgende stappen te doen naar volledig zelfbestuur. Ook degenen die binnen de Volksunie zeer kritisch staan tegenover de tekorten van het Sint-Michielsakkoord vinden dit ruim voldoende om het akkoord met enthousiasme te blijven steunen.

Mijnheer de Voorzitter, zoals ik reeds zei, sta ik verwonderd te kijken naar wat vanuit partijpolitieke middens, om de voorzitter van de SP niet te noemen, afgeleid wordt uit het tot stand komen van de zogenaamde Sint-Michielsmeerderheid.

Het Sint-Michielsakkoord, zo wordt gezegd, zou als bekroning van de politieke emancipatie van de Vlamingen zonder meer het werk zijn van een brede centrum-linkse meerderheid in Vlaande-

ren tegen het rechtse Vlaanderen in. Het Sint-Michielsakkoord zou het werk zijn van de partijen die gezamenlijk en verdraagzaamheid ondersteunen. De tijd zou zijn aangebroken voor een communautaire rustperiode en meteen zouden de scheidslijnen voor een toekomstige politieke herverdeling in Vlaanderen getrokken zijn.

Onbeschroomd laat men daarbij het lodderig oog vallen op de Volksunie, een verteerbare hapklare brok. Uiteraard zijn er belangrijke overeenkomsten tussen de partijen die het Sint-Michielsakkoord hebben mogelijk gemaakt. De principiële bereidheid om in openheid en solidariteit tot een akkoord te komen is er één van. De redenering over de eenheid van visie gaat echter voorbij aan het feit dat het Sint-Michielsakkoord een communautair akkoord is tussen twee volksgemeenschappen in België met compromisoplossingen die in federale zin het vreedzaam samenleven van die twee volkeren moet mogelijk maken. Niet minder, maar ook niet meer.

Het sluiten van een communautair akkoord tussen Vlamingen en Walen staat buiten de vraag naar de politieke scheidslijnen in respectievelijk Vlaanderen en Wallonië. Het is niet een toevallige meerderheid rond een communautair akkoord tussen Vlamingen en Walen dat de maatschappelijke politieke scheidslijnen voor de toekomst bepaalt.

Ongetwijfeld zal de Volksunie op andere ogenblikken wel moeten ingaan op uitnodigingen tot reflexie en discussie over het politieke landschap in Vlaanderen, maar dan niet op basis van partijpolitieke groeperingen rond een Belgisch compromis. Sedert lang weet de goegemeente dat unitaristen zowel rechts kunnen zijn als links, zoals ze uiteraard ook tot het centrum kunnen behoren.

Het is echter goed om weten dat ook separatisten zowel rechts als links kunnen zijn. Voor nationalist en voor de Vlaams-nationalist van de Volksunie is een dergelijk onderscheid irrelevant en alleszins geen basis voor een partijpolitieke keuze. Voor de Vlaamse vrije democraten van de Volksunie komt het er op aan de best mogelijke weg te vinden om ons politiek gedachtengoed, een open en democratisch Vlaams-nationalisme, voor de toekomst veilig te stellen.

Intussen heeft men ons pragmatisme aangeleerd en rationeel denken op lange termijn. Het is ongetwijfeld vanuit die manier van denken dat wij het akkoord met enthousiasme, maar ongetwijfeld met andere achtergronden en bedoelingen dan de andere Sint-Michielspartijen steunen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, omdat het stemgedrag van de Sint-Michielsmeerderheid toch al lang is voorgekauwd, leek het mij niet nodig in de verschillende episodes van de behandeling van deze wet mee te spelen. Ik zal mij dus beperken tot een algemene toespraak over het geheel van dit wetontwerp.

Namens het Vlaams Blok wil ik u nu reeds een prettige uitvaartvakantie toewensen. Het wordt een begrafenis met toeters en bel len.

Iedereen, de hooggeroemde burger via een onzichtbare kloof van ons gescheiden, de ondernemer op elk niveau die de chaotische normgeving meer dan beu is, evenals de geniale politicus die onverteerbare teksten op de slik-onwillige burger blijft loslaten, allen weten zij dat dit land op sterven na dood is.

Dit Sint-Michielsakkoord zal geen wonderremedie blijken. Het is een verdeelde vorm van stervensbegeleiding, zelfs van stervensvertraging. Het Vlaams Blok heeft echter vanwege de nationalistische kiezer geen stervensbegeleidende opdrachten meegerekregen. Wel verwacht degene die ons mandateerde dat wij hem of haar ten dienste zullen zijn. Niet omgekeerd! Vermits die mandaterende besturende de erven zullen zijn van België, lijkt het ons aangewezen dat wij nu reeds opeisen wat ons rechtens toekomt.

Een eerste rechttrekking van een belgitude kan bestaan uit het eindelijk invoeren van een enkele kieskring per toekomstige Staat. De Vlaamse Raad moet gans Vlaanderen vertegenwoordigen, en niet enkel die arrondissementen waar electorale berekeningen gunstig uitvielen voor de zogenaamde grote partijen. Wie hier democratische geloofsbelijdenissen aflegt, en even later de

uitgebrachte stem van een aantal der bestuurden verwijst naar de afvalvernieuwigingsmolen die « quorum » heet, zo iemand bedriegt de kiezer.

Het nu besproken wetsontwerp wijzigt niets aan de ondemocratische basis die kieskantons oplegt. Het Vlaams Blok zal dan ook, bij middel van meerdere amendementen, erop aandringen dat Vlamingen — alle Vlamingen dus ook de Brusselse —, voor hun Vlaamse Raad zouden kunnen kiezen en dat alle Walen hun eigen Waalse Gewestraad zouden samenstellen. De Duitsers moeten niet door Wallonië worden bevoogd, maar moeten zonder enige remming kunnen kiezen voor hun eigen Gemeenschapsraad. Daarbij moet elke stem evenveel waard zijn, onafgezien van het arrondissement waaruit ze afkomstig is.

Zoals ik reeds terloops zegde: Brussel ligt niet enkel geografisch volledig in Vlaanderen; Brussel moet ook integraal deel uitmaken van de Vlaamse kieskring. De doemdenkers die menen dat Brussel verloren is voor Vlaanderen indien zij dit oneerbare Sint-Michielscompromis niet aanvaarden, die miskennen de Vlaamse eigenheid en de weerbaarheid die ons reeds eeuwenlange culturele, economische en ook lijfelijke bezetting en uitbuiting liet overwinnen. Het is mijn overtuiging dat de Brusselse Vlamingen voor Vlaanderen zullen kiezen, omwille van Vlaanderens dynamiek en slagkracht. Het zijn eigenheden die veel meer aansluiten bij de identiteit van de Brusselse Vlamingen dan het francofiele solidariteitsprofitariaat ooit zal kunnen. De geschiedenis wordt gelukkig niet geschreven vanuit het kortzichtige denken van de huidige kleine politici, maar wel door het bekijken van de volksturende gebeurtenissen die eeuwen beslaan. Die vaststelling stelt me gerust.

Uiteraard zijn onze amendementen, waarbij Leuven wordt vervangen door Brussel ingegeven vanuit dezelfde gedachtengang. Brussel is de hoofdstad van Vlaanderen en ook van Vlaams-Brabant. Dit gegeven mag niet worden afgezwakt. Het getuigt van de platbroekerie van de Vlaamse vertegenwoordigers in de Sint-Michielspartijen dat zij aanvaardden dat de provincie Vlaams-Brabant Brussel niet omvat. Gewoon ergerlijk is het dat, in artikel 287, los uit de pols wordt geschud dat de Vlamingen — bij wet — maar moeten aanvaarden dat Brussel niet langer de hoofdstad van Brabant is, terwijl de Waals-Brabanders de mogelijkheid krijgen tijdens de eerste vergadering na de verkiezingen van de Waals-Brabantse provincieraad, om te bepalen wat hun hoofdstad zal zijn. De Waals-Brabanders krijgen dus de mogelijkheid Brussel als hun hoofdstad te kiezen en aan de Vlamingen wordt die mogelijkheid nu reeds bij wet onzegd.

Vreesden de Sint-Michielsers misschien dat de Vlaamse provincieraadsleden, indien zij dezelfde verantwoordelijkheid zouden krijgen, zouden bewijzen over meer gezond verstand te beschikken dan de parlementsleden en dat zij wel degelijk de enige voor de hand liggende stad als hoofdstad, niet zouden kiezen, maar behouden? Vinden de geniale voorkauwers, van deze wet niet dat het wijst op enige vorm van ongelijke behandeling, door de Grondwet verboden, wanneer Vlaams-Brabanders hun hoofdstad moeten prijsgeven in dit oneerbare compromis, terwijl de Waals-Brabanders zelf hun keuze kunnen maken?

Dit kleine haast weggemoffelde artikel uit de gewone wet, is groot in zijn illustratieve betekenis. Vlamingen wordt voorgeschreven wat zij, België-reddend, moeten doen en laten, terwijl Walen zelf hun keuze kunnen maken. Wie daarmee instemt als vertegenwoordiger van Vlaamse kiezers, blijft eeuwige horige die zich enkel gelukkig voelt wanneer hij trappen krijgt van zijn betuttelaar.

Deze trappen worden nogmaals bevestigd wanneer in Vlaams-Brabant een extra schoonmoeder wordt geïnstitutionaliseerd, onder de vorm van een adjunct-gouverneur. De achterliggende bedoeling is overduidelijk: de Franstaligen in Vlaams-Brabant hoeven zich helemaal niet aan te passen aan het karakter van de streek. Zij, en zij alleen — want de wederkerigheid voor de Vlamingen in Wallonië wordt niet, en werd nooit, toegekend — zij alleen dus zullen een beroep doen op deze adjunct-gouverneur teneinde de slechte faciliteiten te verklaren als zijnde de verplichting vanwege Vlaamse bestuurders om zich aan te passen aan de Franstaligheid van de inwijkelingen.

De faciliteiten, oorspronkelijk als uitdovend aangenomen door de CVP — met de dood in het hart, zoals woordvoerders in 1963 verklaarden — deze slechte faciliteiten krijgen nu dus een peetvader in de vorm van een adjunct-gouverneur. De geschiedenis herhaalt zich steeds, opnieuw worden Vlamingen gevonden om dit goed te keuren. Alle vroegere uitspraken tegen de faciliteiten, tegen de bestending ervan, tegen de verdere aanslagen op de homogeniteit van Vlaams-Brabant worden nu braafjes doorgeslikt om de doodstrijd van België niet te bekorten. Om het met de woorden van een der Sint-Michielsvaders te zeggen: lang leve België.

Zelfs partijgenoten van de debiteur van deze uitroep ondervragen de ministers, in een poging om die eeuwige compromiszucht af te remmen, over de anti-Vlaamse houding in, bijvoorbeeld, de Brusselse OCMW-ziekenhuizen. Artikel 347 van deze wet zal volledig dode letter blijven zolang, enerzijds één FDF-minister, in casu Gosuin, flagrant weigert de wetstoepassende besluiten te ondertekenen en zolang anderzijds steeds Vlamingen worden gevonden die de persoonlijke gloriedrang hoger achten dan het belang van de gemeenschap. Aangezien voor die gloriedrang zelfs hulpzoekende Nederlandssprekende zieken worden gegijzeld dan is de houding van de compromittards des te beschamender.

Niet gisteren, niet morgen, maar nu hadden de Vlamingen alle wapens in handen om de rechtmatige Vlaamse eisen af te dwingen. Hun België-reddende ja-stem kon verzilverd worden door hulp aan de kleine Vlamingen. Zij faalden echter, en gaven nogmaals toe.

Hetzelfde kan niet worden gezegd van de Vlaamse groenen. Zij zagen weliswaar voorlopig enkele verhoopte ministerzetels aan hun neus voorbijgaan, maar kregen in ruil voor hun ja-stemmen de kans om de burger op te zadelen met een extra-belasting. Daarmee had deze Regering geen enkel probleem. « Belastingen? Hoe meer, hoe liever! Geef het kind maar gauw een naam, wij zullen wel ontvangen. » De doopnaam van de Agalev-belasting werd « Milieutaks ».

Van de kijk- en luistergelden wordt slechts een fractie gebruikt om de kijk- en luistermedia van inkomsten te voorzien. Van de auto- en wegenbelastingen wordt slechts een fractie gebruikt om het verkeer veiliger te maken en de infrastructuur voor alle weggebruikers te verbeteren. Iedereen weet dit, maar toch slikt iedereen nu de ijdele voorspiegeling dat deze milieutaksen in hun totaliteit zullen worden aangewend ter verbetering van het milieu. Het is toch niet omdat sommige delen van onze steden reeds veranderen in woestijnen, woestijnbewoners inclusief, dat wij ons moeten laten beïnvloeden door fata-morgana's!

Men kan zich niet onttrekken aan een belasting of een taks. Men kan zich bijvoorbeeld niet onttrekken aan het kijk- en luistergeld door te vertellen dat men nooit naar de BRTN kijkt. Dan zouden er wellicht heel wat kijkers afzien van deze belasting. Ook deze taks zal worden afgewend van het eigenlijke doel.

Het ganse boek III van deze gewone wet bestaat uit een reeks van belastingverhogende maatregelen, teneinde de amechtige staatskas soelaas te bieden. De discussies in de commissies van Kamer en Senaat tonen trouwens overduidelijk aan dat in dit boek III een reeks te weinig doordachte maatregelen werden bijeengeschreven. De kamerdiscussie over artikel 374 in verband met polyvinylchloride, toonde de onduidelijkheid duidelijk aan. In dat artikel wordt immers uitdrukkelijk verwezen naar artikel 371, maar niet naar het daarmee samenhangende artikel 372. Er is echter geen enkel probleem voor de Regering zolang de belasting maar wordt geheven!

Het is evenmin een reden tot bezorgdheid dat de belasting op wegwerppapparaten het doel volkomen zal missen. De meeste wegwerptoestellen worden immers gekocht tijdens de aanloop tot de vakantieperiode of bij de voorbereiding van buitenlandse zakenreizen. De drempel tot de goedkopere aankoop van deze wegwerpartikelen in het land van bestemming wordt gewoon verlaagd door deze belasting. Deze koopvlucht heeft een rechtstreekse invloed op de tewerkstelling en is even rechtstreeks verbonden met de inkomsten die de Staat put uit arbeid en uit ondernemerschap. De vrees dat deze belasting haar doel volkomen zal voorbijschieten, en dat ze alleen een inkomstenvermindering teweeg zal brengen is dus zeker niet denkbeeldig.

In de marge: de Belgische beate aanbidding van de Europese interne markt, die trouwens niet gedeeld wordt door de grote lidstaten in hun manifest protectionisme, zal de koopvlucht evenmin afremmen. De koopgewoonte in het buitenland, reeds gestimuleerd door de Belgische Eurofilie, wordt door deze Agalev-belasting nogmaals bevorderd.

Een laatste opmerking bij boek III kan de slordigheid waarmee deze tekst werd opgemaakt illustreren. De grijpgraagheid van de belastinginners vertroebelde het denken. Hoe is het anders te verklaren dat — ik beperk me tot één voorbeeld — chloorgas als bleekmiddel wordt teruggedrongen, maar dat mogelijk nog meer schadelijke producten niet worden vermeld? De zin uit het artikel 383 laat geen twijfel bestaan: gebleekt papier wordt vrijgesteld van de Agalev-belasting, wanneer het met een ander produkt dan met chloorgas is gebleekt, dus ook wanneer het met een schadelijker produkt is gebleekt. Letterlijk: «Wanneer het niet met chloorgas is gebleekt, wordt het vrijgesteld.» Ook hierbij zal het indienen van een amendement geen soelaas bieden, vermits een absoluut amendementsverbod geldig is bij de Sint-Michielspartijen. Geen wijzigingen, omwille van de terugzendingsvrees, de vrees voor het pingpongspel tussen de twee Kamers.

Ik sta tot slot nog even stil bij de wijzigingen aan de wet die de Europese verkiezingen regelt. De Europese Raad van 11 en 12 december 1992 reserveerde inderdaad een vijftiende zetel voor België, dus moet snel een nieuwe gelegenhedswet worden samengeklutst. Dit nieuwe gegeven zou de kans kunnen bieden om scheve situaties recht te trekken, om de democratie haar rechten te geven. Dat zou echter onbelgisch zijn, en niet passen in de «oncultuur van de Sint-Michielsers».

Het is mij dus duidelijk dat enkele om minderwaardige compromissen nu wordt gekozen voor de verdeling veertien-tien-één en ook waarom pas bij een volgende verkiezing een evenredige vertegenwoordiging mogelijk wordt gemaakt.

Indien deze evenredige vertegenwoordiging echter nodig is vanuit een democratische bekommernis — maar de noodzaak blijkt uit het gegeven dat zij wel degelijk wordt voorzien, maar later, want morgen scheert men gratis — dan kan zij nu toch probleemloos worden gereguleerd. Waarom, tenzij om opnieuw te voldoen aan de afschuwelijkste «compromitisch drang», worden twee verschillende deelsleutels gehanteerd in één wettekst?

Bij de vorige Europese verkiezingen verwierf Agalev één Vlaamse zetel met 446 531 stemmen, de *Parti socialiste* betaalde voor een zetel slechts 170 841 stemmen. Deze anti-democratische anomalie kan, let wel «kan», nu worden rechtgetrokken door de kiescijfers als verdelingsnorm te hanteren. «Kan», maar zal niet, gezien de knikverplichting vanwege de Sint-Michielspartijen.

Uit de cijfers van 1989 blijkt dat 62,02 pct. der stemmen Vlaamse stemmen waren, tegenover 37,97 pct. Waalse. De vertaling in zetels zou neerkomen op 16 Vlaamse, 8 Waalse en 1 Duitse zetel. Alhoewel de vergelijking tussen parlements- en Europese verkiezingen niet helemaal opgaat, wil ik toch ook die cijfers niet uit de weg gaan. De recentste verkiezingen, de signaal-van-de-burger-verkiezingen van 24 november 1991, gaven een beeld van 61,85 pct. voor Vlaamse lijsten, en van 37,35 pct. voor Waalse. Hier is de afronding eenvoudiger omdat ditmaal 15,46 zetels naar Vlaanderen en 9,34 zetels naar Wallonië zouden moeten gaan. Afgerond: 15 Vlaamse, 9 Waalse en een restzetel naar de Duitse gebieden.

Om de duidelijkheid te scheppen die de burger vroeg, is het aangewezen dat de verschillende normgevingen verdwijnen uit deze wet. Enkel objectief vaststelbare, controleerbare gegevens kunnen de doorzichtigheid dienen. Het Vlaams Blok heeft ter zake een amendement ingediend ertoe strekkend de abnormaliteiten bij de zetelverdeling te bannen.

Ik koester zeer weinig hoop dat dit amendement meer dan zes stemmen zal krijgen, waardoor zal worden aangetoond dat het «kloofverminderende» verbalisme enkel voor de gevelversiering is bestemd en helemaal niet ernstig moet worden genomen.

Deze gewone wet, die buitengewone belastingen oplegt aan de bestuurden, is geen bestuursverbetering. Deze gewone wet, die de democratische vertegenwoordiging verder uitholt of de abnor-

maliteiten laat bestaan, is geen bestuursverbetering. Deze gewone wet, die de Sint-Michielsakkoorden, de oneerbare compromissen, verder invult, is geen bestuursverbetering.

Aansluitend bij de vorige spreker kan ik u rustig zeggen dat het wantrouwen van dat deel van de Vlaamse beweging dat niet door de Volksunie werd ingepalmd, volkomen gerechtvaardigd is. Immers, de meerwaarde — ik gebruik met opzet een woord van een van de Sint-Michielsvaders — die België aan Vlaanderen door het Sint-Michielsakkoord geeft, bestaat uit meer belastingen, waarvan het grootste deel naar het zuiden blijft vloeien, meer faciliteiten, die de homogeniteit van het Vlaamse grondgebied aantasten, meer anomalieën op het gebied van de bepalingen inzake de hoofdstad en op het gebied van de kieskringen, meer ondoorzichtigheid van de wetgeving en meer arrogantie van de verliezende partijen. Dat is de meerwaarde die België met dit akkoord aan Vlaanderen geeft. Voor zo een meerwaarde bedankt het Vlaams Blok feestelijk en ik kan u verzekeren dat na de volgende verkiezingen meer Vlaams-Blok-nationalisten deze afwijzing gestalte zullen geven. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Vandenhaute.

M. Vandenhaute. — Monsieur le Président, je ne vous cache pas que j'ai été choqué, mais pas étonné, par certains passages des discours des porte-parole de la *Volksunie* et du *Vlaams Blok*. Ces propos ont cependant le mérite d'être clairs et devraient très sérieusement mettre en garde tous les mandataires néerlandophones encore attachés à notre Etat fédéral, la Belgique. En effet, croire que la mise en place d'une Europe des régions, forte et bien structurée, justifie l'éclatement de notre pays est une très grave erreur qui, je l'espère de toutes mes forces, ne sera jamais commise en raison de l'absence de majorité pour suivre ces apprentis sorciers de la politique.

Le feuillet de la Saint-Michel touche à sa fin. Après le vote qui interviendra dans les prochaines heures et dont le résultat ne fait malheureusement aucun doute, ce feuillet qui, à l'instar de certaines mauvaises séries télévisées, a cessé depuis longtemps déjà de tenir en haleine ou même de passionner les spectateurs même les plus avertis de notre vie politique, deviendra donc une réalité juridique destinée à façonner le nouveau visage de la Belgique de demain.

Je ne m'étendrai pas sur le rappel des conditions de travail déplorables, sans précédent, dans lesquelles l'ensemble de la réforme étatique, dont ce projet constitue la touche finale, nous a été proposé. Les centaines d'amendements présentés par la majorité elle-même, tant au projet de loi spéciale qu'au projet de loi ordinaire — amendements si nombreux, si confus et parfois si difficiles à «référencier» par rapport au texte initial qu'ils ont nécessité de volumineuses coordinations —, prouvent à suffisance combien les textes imaginés ont été bâclés, concoctés dans une précipitation que seule la précarité des accords politiques intervenus entre les partis de la majorité et ceux qui les soutiennent de l'extérieur peut expliquer sans néanmoins justifier.

Cela dit, si l'on examine maintenant quant au fond le résultat auquel a abouti ce forcing inqualifiable pour arracher de toute justesse, avant la fin de la session, un vote final sur la réforme de l'Etat, en s'en tenant au seul projet technique que constitue la loi dite «ordinaire», les motifs de désillusion sont grands.

Désillusion, d'abord, en tant que citoyen attaché à une certaine conception du fonctionnement de notre système démocratique. Il me semble que la majorité n'a pas voulu saisir l'occasion d'apporter, ainsi que le souhaitait un grand nombre de nos concitoyens, davantage de transparence dans notre système électoral.

La réforme constitutionnelle et la loi spéciale avaient déjà privé ces francophones de la périphérie du droit d'encore désigner le moindre représentant à la Communauté française. Comme ils sont exclus de toute possibilité de vote à la Région wallonne ou à la Région de Bruxelles-Capitale, la province de Brabant, avec ses facilités linguistiques, constituait la seule institution où ces francophones de la périphérie se trouvaient à égalité avec les autres francophones du pays. La loi ordinaire consacre définitivement le deuil de cette dernière illusion.

M. Mouton, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

Certes, l'arrondissement électoral de Bruxelles-Hal-Vilvorde est maintenu. Et l'on a même entendu, tant à la Chambre qu'au Sénat, certains représentants francophones éminents de la majorité déclarer publiquement qu'ils se réjouissaient du maintien de cet arrondissement. Ils voulaient probablement dire par là qu'ils se réjouissaient du maintien provisoire de cette circonscription bilingue. Ici encore, en effet, le réalisme doit être de mise. La scission de la province de Brabant était, au regard de certaines revendications flamandes, le dernier préalable à l'éclatement de l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde. Ce ne sont ni les gens de la *Volksunie* ni les gens du *Vlaams Blok* qui me démentiront sur ce point.

Certes, on nous affirme que la protection des minorités francophones situées en Région flamande sera assurée par le gouverneur adjoint du Brabant flamand. Ici encore, le groupe libéral avait déposé des amendements demandant à tout le moins que ce gouverneur adjoint soit francophone et que ses bureaux soient localisés là où devra s'exercer son action, c'est-à-dire dans les communes de la périphérie dites à facilités. Ces amendements ayant été rejetés, le rôle du gouverneur adjoint, tel qu'il est envisagé par les partis flamands de la majorité et admis par les partis francophones de cette majorité, ne nous donne aucun apaisement.

Toujours à propos de la scission de la province, notons que si le chef-lieu de la future province du Brabant flamand est d'ores et déjà légalement fixé, il n'en va pas de même pour ce qui est du Brabant wallon et il est à craindre que les artisans et les partisans francophones de la scission aient actionné certaines oppositions sous-régionales qui risquent de retarder le choix définitif du chef-lieu, créant ainsi un lourd handicap pour la préparation de la scission, ainsi que l'a lui-même souligné le ministre de l'Intérieur.

Quant au gouverneur et au vice-gouverneur de la Région de Bruxelles-Capitale qui sont des commissaires du Gouvernement, il va de soi que leur rôle essentiel sera d'exercer une nouvelle forme de tutelle nationale sous la Région de Bruxelles-Capitale, prouvant par là, s'il en était encore besoin, que cette Région, à qui l'autonomie constitutive a d'ailleurs été refusée par la loi spéciale, n'est pas l'égale des deux autres.

Pour toutes ces raisons, c'est à vous cette fois, monsieur le ministre, mes chers collègues de la majorité, de ne pas vous faire d'illusion: les libéraux, ainsi que l'a déjà annoncé notre chef de groupe à cette même tribune, ne voteront pas le texte proposé.

L'occasion était pourtant donnée, par le biais des amendements que mon groupe a déposés en commission et qu'il réintroduira en séance publique, de faire enfin un sort à la case de tête. Le maintien de celle-ci continue à encourager la participation et empêche la population de ce pays d'exprimer un choix clair. Les amendements PRL ont été rejetés. C'est fort regrettable. Tout à fait entre nous, j'avoue que je comprends fort bien: lorsque nos concitoyens auront réellement et en masse pris conscience de l'ineptie et des dangers que représente la réforme entreprise, certains hommes politiques de la majorité auront tout intérêt à compter sur l'appui généreux de leur parti bien davantage que sur le soutien de l'électeur pour la poursuite honorable de leur carrière politique!

De même, toujours par voie d'amendements, nous avions suggéré que la limitation et le contrôle des dépenses électorales soient étendus aux élections régionales. Ce qui peut être suspecté, et doit donc être rejeté dans le chef d'un candidat aux élections nationales, nous semble en effet tout aussi valable pour un candidat aux élections régionales. La proposition de loi ordinaire, dont l'ensemble des dispositions constitue un vaste *melting pot*, était encore une fois une occasion toute trouvée pour élargir le champ d'application de la loi relative aux dépenses électorales qui vient d'ailleurs d'être tout récemment revue dans le sens d'une plus grande transparence.

Une autre occasion perdue réside dans le fait que les procédures électorales qui viennent d'être révisées l'ont été sans la moindre harmonisation, sans la moindre coordination et, bien entendu, sans la moindre simplification.

Pour ne prendre qu'un seul exemple, soulignons que les délais seront différents selon le Code électoral concerné, pour l'accomplissement d'actes pourtant parfaitement identiques comme,

entre autres, le dépôt des actes de candidature ou, encore, la constitution des bureaux électoraux. Nous n'avons pour nous rassurer quant à une éventuelle harmonisation de toutes ces procédures électorales que la vague promesse faite en commission par le ministre de l'Intérieur.

Enfin, toujours dans le domaine électoral, la proposition consacre la possibilité de modifier par voie de décret les règles relatives à l'appareillement. Alors que l'opinion publique réclame davantage de transparence en matière électorale, peut-on trouver plus bel exemple d'opacité purement partisane destinée, cela va de soi, à favoriser la création de majorités de circonstance?

Mes désillusions sont aussi celles d'un francophone bruxellois. La scission de la province de Brabant consacre définitivement la rupture du dernier lien institutionnel par lequel les cent vingt mille francophones de la périphérie pouvaient encore se considérer comme faisant quelque peu partie de la Communauté française de ce pays.

Décidément, ce Gouvernement nous aura fait tomber de Charybde en Scylla.

Nous attendons toujours la première grande initiative qui pourrait susciter quelque enthousiasme et emporter notre adhésion. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandenberghe.

De heer Vandenberghe. — Mijnheer de Voorzitter, wij zijn aan het einde gekomen van een lange discussie rond het Sint-Michielsakkoord, die tien maanden heeft geduurd. Wij zijn aan het einde van « een lange mars door de instellingen » en de nieuwe instellingen zijn in zicht.

Bij wijze van inleiding wil ik toch beklemtonen dat de realisatie van dit constitutioneel akkoord een originele prestatie is in de geschiedenis van ons land. Toen dit akkoord tot stand is gekomen, beschikte men immers nog niet over de constitutioneel vereiste meerderheid. Gelet op het groot aantal gewijzigde artikelen van de Grondwet en op de omvang van de gewone wet kan dit akkoord terecht als onze grootste historische prestatie worden bestempeld, de stichting van België niet te na gesproken.

Het zou nochtans tijdens deze lange discussie heel gemakkelijk geweest zijn om in bepaalde omstandigheden het bereikte politiek akkoord op de helling te zetten. Dit is evenwel niet gebeurd, wat een bewijs is van de loyaliteit van de partijen die het politiek akkoord hebben onderschreven. Het is voor de publieke opinie en voor de burger belangrijk te kunnen vaststellen dat er politieke akkoorden van een dergelijke omvang kunnen worden gesloten.

Op de oorspronkelijke tekst zijn heel veel amendementen ingediend zowel amendementen van de oppositie als van de meerderheid en soms waren de amendementen van de meerderheid zelfs geïnspireerd op de opvattingen van de oppositie. Het is onjuist te beweren dat de constitutionele meerderheid niet opentoonde voor kritiek, soms werd met die kritiek zelfs rekening gehouden in de definitieve tekst zoals er ook amendementen van de oppositie zijn aangenomen.

Meer nog, met de opmerkingen van de Raad van State op de bijzondere en de gewone wet, werd praktisch altijd rekening gehouden. Vader Eyskens indachtig die zei: « *En politique, ni jamais ni toujours* », zeg ik wel voorzichtig « praktisch altijd ». De constitutionele meerderheid heeft dus blijk gegeven van een openheid van geest zowel tegenover de partijen die het akkoord hebben onderschreven als tegenover de oppositie. Dit mag ook eens gezegd worden.

Het is de taak van de oppositie om oppositie te voeren en ik begrijp dat de toon en de stijl van de oppositieleden verschillend zijn van die van de leden van de meerderheid. Ik heb wel bedenkingen bij de opvattingen van sommigen in Brusselse kringen die artikelen inspireren van het genre dat onlangs is verschenen in *The European* over onze « stammenoorlogen ».

De Britse stammenoorlogen die sedert 1969 in Noord-Ierland worden gevoerd met tot gevolg duizenden doden en het uitroepen van de noodtoestand op basis van artikel 15 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zijn iets heel anders dan de discussie die wij hier de voorbije tien maanden hebben gevoerd.

Voortdurend werden kwade bedoelingen toegedicht aan degenen die voorstellen hebben geformuleerd die zouden zagezegd het einde van het land en zelfs van de wereld tot gevolg hebben. Het Parlement moest snel worden omgebouwd tot een ark van Noach opdat wij boven de waterlijn zouden blijven. Deze voorstelling van zaken heeft de tijd van de retorische zeepbel niet overleefd.

Met de gewone wet wordt heel terecht een punt gezet achter de grote operatie die erin bestaat de provincie Brabant te splitsen. De splitsing van de provincie Brabant betekent niet het einde van ons land. Met die splitsing wordt de sociologische en de taalkundige verscheidenheid gevrijwaard van de provincie Brabant. Die provincie bestond niet meer en werkte ook niet meer, zoals de minister van Binnenlandse Zaken overtuigend in het verleden heeft aangetoond en er was ook geen politieke meerderheid meer die kon besturen.

Ik spreek me niet uit over Brussel en Waals-Brabant want de problemen in dat verband ken ik niet zo goed, maar het niet-gesplitst zijn van de provincie Brabant heeft er in ieder geval toe geleid dat de positie en de mogelijkheden van Vlaams-Brabant, Halle-Vilvoorde en het arrondissement Leuven op provinciaal niveau niet werden gevrijwaard terwijl in andere provincies wel initiatieven zijn genomen.

Een andere belangrijke vaststelling is dat Vlaams-Brabant 43 pct. van de fiscale middelen inbracht maar op provinciaal niveau slechts 20 pct. terugkreeg, wat naar het oordeel van de Vlamingen onvoldoende was.

Dit is uiteraard geen nieuwe vaststelling; ik ga hiermede alleen in op de argumenten die werden aangevoerd in verband met de positie van de Franstalige minderheid in Vlaams-Brabant. Wat gebeurt, is onafwendbaar als gevolg van de taalwetgeving van 1963. Van zodra men een taalgrens door een land trekt, wordt men geconfronteerd met taalminderheden aan beide kanten van die grens. Men moet ervoor zorgen dat die minderheden zowel geografisch als persoonlijk beschermd worden wat in de voorgestelde wetswijzigingen het geval is.

Tegen de splitsing van de provincie Brabant zijn een aantal achterhoedegevechten gevoerd. Ik geef een voorbeeld. In de gewone wet zijn door amendering een aantal bepalingen ingelast die betrekking hebben op de gevolgen van de splitsing van de provincie Brabant, op de samenstelling van het Hof van beroep te Brussel en van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel en op het feit dat Leuven een Hof van assisen krijgt. Ik heb in de wandelgangen van het Brusselse Justitiepalais de reactie gehoord toen men daar vernam dat Leuven een Hof van assisen zou kunnen krijgen. Net alsof een assisenhof alleen denkbaar is in Brussel in Leuven de jury door de geur van de Dijle, in bezwijming zou vallen als ze moet oordelen over de schuldvraag! Als er in Leuven een Hof van assisen is, zal men er wel in staat zijn een jury te doen samenstellen!

Het ging hier dus om achterhoedegevechten van personen die de politieke consequenties van de splitsing van de provincie Brabant niet doortrokken. Het is dan ook verheugend dat er een vergelijk is tot stand gekomen. De gerechtelijke instellingen worden nu gesplitst, met behoud van het Hof van beroep te Brussel, met een aangepast oneigenlijk taalkader dat beantwoordt aan het gewicht van de zaken in Vlaams-Brabant, Brussel en Waals-Brabant en dat rekening houdt met de bestaande toestand en de werkdruk.

Mijnheer de Voorzitter, bij deze staatshervorming werd een aanzienlijk werk verricht, ook door de commissies en de openbare vergaderingen van het Parlement. Hiervan getuigen trouwens de duizenden bladzijden documenten. Wanneer men dat aanzienlijke werk overschouwt, is het natuurlijk verleidelijk de geschiedenis als getuige ter hulp te roepen. Reeds in de Bijbel stond: «Laat de doden de doden begraven.» Ik zou kunnen zeggen: «Laat aan de geschiedenis het oordeel over de geschiedenis over.» Het zou dus ongepast zijn de historische betekenis van deze hervorming te willen aantonen.

Toch wil ik iets zeggen aan al degenen die deze hervorming hebben bestreden, soms vanuit een oprechte overtuiging. Ik wil hier geen wit-zwart-tegenstelling naar voren brengen of een versimpelde «vervoetbalisering» te geven van het politieke leven. Ik wil hier wel verwijzen naar de grote Oostenrijkse filosoof Popper

die zegde dat iedere stelling, ook een wetenschappelijke, een hypothese is, die juist is tot op het ogenblik dat men de valsheid ervan kan aantonen. Ik ben van oordeel dat de staatshervorming ook een hypothese is. Het is een historische kans. De oppositie heeft op geen enkel ogenblik enig alternatief naar voren gebracht en ze heeft met geen enkel grondig argument de valsheid van de voorgestelde hypothese kunnen aantonen. Ik denk dan ook dat in de toekomst de mogelijkheden aanwezig zijn om van deze historische kans een aangepast gebruik te maken voor de nieuwe uitdagingen waarmee wij worden geconfronteerd. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pede.

De heer Pede. — Mijnheer de Voorzitter, zoals rapporteur Quintelier aankondigde, bespreken wij thans een deel, een vrij belangrijk deel, van het ontwerp van wet tot vervollediging van de federale staatsstructuur, de zogenaamde gewone wet, dat door de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden werd behandeld.

In feite moeten wij ons bij deze uitspreken over de concretiseren van de grondwetsherziening en de bijzondere wet, die onlangs in het Parlement werden aangenomen.

Ik zal hier niet herhalen wat toen door onze fractie over deze basiswetgevingen werd opgemerkt. Zoals u weet, hebben wij sommige wijzigingen goedgekeurd, andere niet.

Ik zal in dit bestek het standpunt van onze fractie betreffende de voorliggende teksten, die de diverse verkiezingen organiseren, nader bepalen. Vele van de voorgestelde teksten zijn overgenomen van reeds bestaande wetten, af en toe aangepast aan de noodwendigheden. Het huidige, vrij duidelijke systeem, is er echter niet op verbeterd. De kieswetgeving vertoont tot hertoe een vrij coherent geheel met als basis het algemeen Kieswetboek. Daarnaast werden in de gemeentekieswet en de provinciekieswet uitzonderingen of specificiteiten ingeschreven. Voor het overige was het Kieswetboek van toepassing.

Nu wordt in boek I uitvoering gegeven aan de bepalingen van de bijzondere wet met betrekking tot de verkiezingen van de Raden. De andere titels bevatten de uitwerking van het Sint-Michielsakkoord op de verschillende kieswetgevingen en de aanpassingen van deze wetgevingen aan de wet van 30 juli 1991 waarbij het Kieswetboek werd gewijzigd en waarvoor, vóór het Sint-Michielsakkoord door de minister van Binnenlandse Zaken afzonderlijke wetsontwerpen werden ingediend, die nu in het geheel werden genomen. Er bestaan nu als het ware verschillende kieswetgevingen naast mekaar.

Vooraleer onze drie essentiële bezwaren over het geheel te formuleren, zal ik enkele algemene opmerkingen maken. De wet beoogt onder andere de gelijke reglementering voor de verkiezing van de onderscheiden Raden. Het geheel komt echter nogal verwarrend over waarbij blijkbaar wordt vergeten dat de wet in eerste lijn moet worden gehanteerd door leken. Ik denk hier in de eerste plaats aan de voorzitters van kiesbureaus. Ook de uniformiteit is op vele plaatsen zoek.

De minister zelf vroeg trouwens in de commissie begrip voor het gebrek aan coördinatie en erkende dat een herwerking van de tekst in een latere fase raadzaam is. Alhoewel zijn administratie dit werk aankan, verdient het volgens hem de voorkeur om dit werk te laten uitvoeren door het coördinatiebureau van de Raad van State. Dat is nog eens een bewijs dat teksten die holder de bolder in mekaar moeten worden gestoken, doorgaans geen goede teksten zijn.

Ik geef enkele voorbeelden van gebrek aan uniformiteit. De voordracht van kandidaten moet gebeuren op de 29e of 28e dag vóór de verkiezing van de Raden, op de 23e of 22e dag vóór de verkiezing van de Kamers en op de 58e of 57e dag vóór de verkiezing van het Europees Parlement. Dezelfde verschillen van termijnen bestaan voor de lijstverbindingen, voor het neerleggen van letterwoorden, en voor de aanvullende akten. Daarenboven is de verkiezing van de gemeenschapssenatoren en de aanduiding van senatoren door de Senaat bijzonder ingewikkeld.

De regeling van de kieskringen in West-Vlaanderen en de garantie van een senaatszetel in elke provincie zijn nogal partijgeïnspireerd. Tot nu toe bleef de afbakening van de kiesomschrij-

vingen amper buiten bereik van partijbelangen. Dat is een gevaarlijk precedent dat met de mogelijkheden die de constitutionele autonomie biedt, nog verder kan worden uitgediept.

Om deze algemene beschouwingen af te ronden wil ik het nog even hebben over de artikelen 221 en 222 met betrekking tot de bevoegdheden van gouverneur, vice-gouverneur en vooral van commissaris van de federale Regering met titel van gouverneur of met titel van vice-gouverneur in Brabant. De vraag is of het prestige verbonden aan de functie van gouverneur niet geschaad wordt door het toekennen van deze titel aan functionarissen met weinig bevoegdheden.

Nu kom ik aan drie essentiële voorstellen door mijn partij, de VLD, aangebracht. In de commissie heb ik daartoe een reeks amendementen ingediend, die ik hier in openbare vergadering herneem. De afschaffing van de stemplicht, de neutralisering van de lijststemmen bij de aanduiding van de aan een lijst toegevoegde verkozenen en de afschaffing van de kandidaat-opvolgers: deze drie punten kunnen worden aanzien als onze meest essentiële bezwaren bij deze herziening van de kieswetgeving. Men laat een gelegenheid voorbijgaan om de burgers meer bij de aanwijzing van hun mandatarissen te betrekken. Men laat ook een kans voorbijgaan om ons kiessysteem eenvoudiger en democratischer te maken.

De eerste doelstelling van onze partij is de stemplicht te vervangen door het stemrecht omdat wij de overtuiging zijn toegedaan dat een volwassen verhouding tussen de burgers en het politiek beleid niet gestoeld kan blijven op de verplichting om te gaan stemmen. De stemplicht vormt momenteel een tussenschot tussen de politici en het kiezerskorps. De bewindslieden hoeven in de huidige constellatie immers geen voorafgaande inspanning te leveren om de burgers ervan te overtuigen aan de verkiezingen deel te nemen. Dit verklaart onder meer de schraalheid van het electorale debat in ons land.

Behalve in België, geldt dit systeem in de Europese Gemeenschap alleen nog in Italië, Griekenland en Luxemburg. Men kan toch niet stellen dat de andere landen, zoals onder meer Denemarken, Nederland en Frankrijk, geen democratisch bestuur hebben.

België nam in 1893 als eerste parlementaire democratie de stemplicht aan naar aanleiding van de invoering van het meervoudig stemrecht. De argumentatie was de vrees dat de gematigde en politiek gedesinteresseerde kiezer de zaak van de extremisten of nieuwe politieke bewegingen zou dienen en dat het algemeen meervoudig stemrecht als een politieke verworvenheid zou worden beschouwd waarvan de aanwending via de stemplicht diende te worden gegarandeerd.

Wij denken dat de vervanging van de stemplicht door een stemrecht het participatierecht kwalitatief ten goede zal komen, omdat doelbewuster zal worden gestemd. Daarbij komt dat als de kiezer niet meer verplicht wordt te stemmen, de politici hun stemmen zullen moeten verdienen. Het al dan niet stemmen wordt aldus een bewuste daad van de kiezer en betekent eveneens een belangrijk signaal voor de politici.

Tenslotte rijzen vragen bij het opleggen van de sancties voor het verzuimen van de kiesplicht. Niemand kan blijkbaar enige toelichting geven over het al dan niet toepassen van straffen.

Ik besef heel goed dat dit voorstel om de stemplicht af te schaffen in verschillende fracties negatief wordt benaderd. Nochtans verklaarde een lid uit de CVP-fractie in de commissie dat zijn fractie bereid is om over die afschaffing te praten, maar dat dit dient te gebeuren na de uitvoering van het Sint-Michielsakkoord. Volgens de rapporteur werd het amendement waarin werd voorgesteld de stemplicht af te schaffen, meerderheid tegen oppositie, verworpen. Ik doe opmerken dat een lid van de CVP-fractie ons amendement heeft gesteund. Ik kan dus constateren dat ons voorstel enige beweging in de goede richting veroorzaakt.

Een tweede voorstel dat wij bij amendement indienen, betreft de neutralisatie van de lijststem op kopstem. Iedere partij heeft een eigen systeem om de plaatsen op de kandidatenlijsten te bepalen. Overal zijn het de partijinstanties die daarbij een determine-

rende rol vervullen. Daardoor bepalen zij uiteindelijk, op zeer weinig uitzonderingen na, wie op de behaalde plaatsen zal zijn verkozen.

Dit tracht de VLD in de toekomst te doorbreken. De neutralisatie van de lijststem moet een einde maken aan dit participatistisch stelsel. Ons systeem komt erop neer dat de lijststem samen met de naamstemmen meetelt voor het berekenen van het aantal behaalde zetels. De toekenning van de zetels zou uitsluitend door naamstemmen geschieden.

Met dit nieuw systeem zal de kiezer weten dat zijn inbreng determinerend is. Voor het eerst krijgt zijn stem een vol gewicht, terwijl zij tot hiertoe precies afgezwakt werd door de impact van de lijststem. In het huidige systeem kan een kandidaat die een zeer goede persoonlijke score bekomt, doch een slechte plaats op de lijst kreeg toegewezen, tweemaal worden gestraft. Een eerste maal als effectief omdat de lijststem aan de eerst geplaatste kandidaat of kandidaten doorgerekend wordt tot het cijfer van verkiesbaarheid is gekomen, een tweede maal als opvolger. Over deze laatste afstraffing zal ik het straks hebben.

De neutralisatie van de kopstem leidt tot gelijkheid onder de kandidaten en opent betere perspectieven voor nieuwere kandidaten. Ook de kiezer zal meer gemotiveerd zijn en beter kunnen meewerken aan vernieuwing. Het groot-hertogdom Luxemburg heeft dergelijk systeem; enkel gepersonaliseerde stemmen komen in aanmerking om de orde van verkiezing te bepalen.

Tenslotte, ons derde voorstel dat wij via amendering willen realiseren: het afschaffen van de kandidaat-opvolgers. Ons voorstel tot afschaffing van de kandidaat-opvolgers ligt in eenzelfde logische lijn. Wij kennen nu reeds verkiezingen zonder opvolgers, namelijk de gemeenteraadsverkiezingen en de provincieraadsverkiezingen.

Wat wij daarbij willen wijzigen, is dat de opvolgers afhankelijk blijven van de lijststem waarbij hetzelfde systeem wordt gevolgd als voor de aanduiding van de effectieven. Wij willen het zeer eenvoudig houden. Alleen naamstemmen duiden de verkozen kandidaten aan. De volgens naamstemmen eerste niet-verkozene wordt eerste opvolger, de tweede, derde. Teneinde voldoende kandidaten te hebben voor effectieven en opvolgers stellen wij tweemaal zoveel kandidaten voor als er mandaten te begeben zijn. Het is duidelijk dat dit aantal kan worden aangepast voor grote kiesomschrijvingen.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb in deze algemene bespreking mede de grote lijnen van onze amendementen verduidelijkt. Ik denk dat door onze voorstellen een logische draad loopt en hoop dat alle fracties zich hierover nu of in de nabije toekomst zullen beraden. Naar ons gevoelen loont het de moeite om hierover een debat te hebben. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Dames en heren, ik stel voor onze werkzaamheden te onderbreken.

Je vous propose d'interrompre ici nos travaux. (*Assentiment.*)

PROJET DE LOI — ONTWERP VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le Gouvernement a déposé un projet de loi portant certaines dispositions relatives à l'accélération et à la modernisation de la justice pénale.

De Regering heeft ingediend een ontwerp van wet houdende een aantal bepalingen tot versnelling en modernisering van de strafrechtspiegeling.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est renvoyé à la commission de la Justice.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

VOORSTEL VAN WET — PROPOSITION DE LOI

Intrekking — Retrait

De Voorzitter. — Aan het Bureau wordt medegedeeld dat de heren Cardoen en Leclercq hun voorstel van wet tot wijziging van artikel 36 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen wensen in te trekken.

Il est communiqué au Bureau que MM. Cardoen et Leclercq désirent retirer leur proposition de loi modifiant l'article 36 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions.

Dit voorstel van wet is thans aanhangig bij de commissie voor de Financiën.

Cette proposition de loi est actuellement pendante à la commission des Finances.

Ik stel u dus voor dit voorstel van wet van onze agenda af te voeren.

Je vous propose dès lors de rayer cette proposition de loi de notre ordre du jour. (*Assentiment.*)

INTERPELLATION — INTERPELLATIE

Demande — Verzoek

M. le Président. — M. Hatry désire interpeller le ministre des Finances sur « le désaccord devenu à présent public, existant entre le ministre des Finances et la Banque nationale de Belgique sur les informations relatives à la charge fiscale et parafiscale prélevée en Belgique, et qui ont été communiquées au Parlement sur base de chiffres inexacts par le ministre des Finances ».

De heer Hatry wenst de minister van Financiën te interpellieren over « het nu bekend geworden meningsverschil tussen de minister van Financiën en de Nationale Bank van België over de fiscale en parafiscale druk in België, waarover de minister aan het Parlement onjuiste gegevens heeft verstrekt ».

La date de cette interpellation sera fixée ultérieurement.

De datum van deze interpellatie wordt later bepaald.

De Senaat vergadert opnieuw vanavond om 19 uur 45.

Le Sénat se réunira ce soir à 19 heures 45.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 18 h 45 m.*)

(*La séance est levée à 18 h 45 m.*)